

275

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Sarajevo, 19.01.2022.

N/r: g-đa Edita Đapo, ministrica
VEZA: Vaš akt broj: 06-02-22-492-1, 493-2/16/21
PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

Broj: 46/22
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primljeno: 21-01-2022		
Org. jed.	Broj	Prilog
06-02-22-492-1		

Poštovana,

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je aktom broj: 06-02-22-492-1 od 22.12.2021. godine zatražilo mišljenje Saveza općina i gradova FBiH na Nacrt zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, kao i mišljenje o fiskalnoj procjeni pomenutih akata sa pripadajućim obrazscem IFP-DA.

Primjedbe i prijedloge na pomenute nacрте zakona i fiskalni procjenu su dostavile sljedeće članice: Grad Tuzla, Grad Gračanica, Općina Kalesija, Općina Olovo i Općina Travnik koje dostavljamo u prilogu.

Po pitanju Vašeg poziva za konzultacijama o Nacrtu zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrtu zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, *Savez općina i gradova FBiH* traži da se u najvećoj mogućoj mjeri uvažе sva mišljenja, primjedbe, komentari i stavovi jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

DIREKTOR SAVEZA

Vesna Travljanin

06

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA KALESIJA
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj:02-02-27/22
Datum:13.01.2022.godine

SAVEZ OPĆINA I GRADOVA FEDERACIJE BiH

Predmet: Mišljenje

Poštovani,

Shodno Vašem mailu od 10.01.2022.godine obavještavamo Vas da se slažemo sa fiskalnom procjenom kod Nacrt Zakona o boravišnoj taksi, obzirom da se iz navedene fiskalne procjene vidi da općinama pripada 80% od ukupno prikupljenih sredstava.

Kada je u pitanju fiskalna procjena kod Nacrta Zakona o turizmu FBiH ista iskazuje negativan saldo, što po našem mišljenju nije prihvatljivo za Općinu Kalesija.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
1. Savez općina i gradova FBiH
2. a/a

Ul. Patriotske lige br.15. 75260 Kalesija, Telefon: ++387 35 367-700, fax: ++387 35 631-286,
ID broj:4209305600009, Transakcijski račun: 338-650-2246644295 kod UniCredit Bank d.d. Mostar
E-mail: opcina@kalesija.ba, web: www.kalesija.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD TUZLA
GRADONAČELNIK
Broj: 02-07-01-2022
Tuzla, 14.01.2022. godine

SAVEZ OPĆINA I GRADOVA FEDERACIJE BiH
Ul. Musala br. 5/1
71 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje na Nacrt Zakon o turizmu Federacije BiH, Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH i fiskalnoj procjeni s pripadajućim obrascem: IFP-DA - dostavlja se

VEZA: Akt Federalnog ministarstva okoliša i turizma broj: 06-02-22-492-1, 493-2/16-21 od 22.12.2021. godine

Poštovani,

povodom zahtjeva Federalnog ministarstva okoliša i turizma, broj i datum gornji, a kojim se u vezi doradenog *Nacrta Zakona o turizmu Federacije BiH kao i Nacrta Zakona o boravišnoj taksi* (koje je Vlada Federacije BiH aktom broj: 03-02-1141/2016, 03-02-991/2016 od 23.09.2019. godine povukla iz procedure, radi dorade) od Saveza općina i gradova Federacije BiH najkasnije do 21.01.2022. godine traži *mišljenje*, kao i *mišljenje* o fiskalnoj procjeni s pripadajućim obrazcem: IFP-DA, u skladu sa Pravilnikom o proceduru za izradu izjeve o fiskalnoj procjeni zakona drugih propisa i akata planiranja na budžet („Sl. novine Federacije BiH“, br. 34/16); to Vam se ovim putem ispred Grada Tuzle uredno i blagovremeno dostavlja traženo *mišljenje/komentari* o naprijed navedenim aktima, kako slijedi:

1) Na Nacrt Zakona o turizmu Federacije BiH, daju se sljedeće primjedbe/komentari:

- u članu 2. pod „Osnovi pojmovi“- definistati pojam „nadležni organ“,
- u članu 18. definisati na koji način fizičko lice može obavljati usluge putničkih agencija, da li kao osnovno, i/ili dopunsko, i/ili dodatno zanimanje,
- u članu 25. dodati tačku f. - Izjavu o ispunjavanju minimalno tehničke opremljenosti,

- u članu 33. stav 3. - taksativno navesti uslove koje fizičko lice treba ispunjavati za organizatora turističkog putovanja,

- u članu 41.-taksativno navesti uslove koje fizičko lice treba ispunjavati za posrednika aranžmana, te na koji način može obavljati navedenu djelatnost,

- u članu 45. definisati nadležnost organa u postupka izdavanja odobrenja za rad. Naime, navedenim članom propisano je da turistički vodič koji pruža usluge samostalno kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, mora imati odobrenje za rad izdato od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u skladu sa propisima koji regulišu obavljanje obrtničke djelatnosti. Članom 14. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", br. 75/21) propisano je da se sjedište firme određuje po mjestu u kojem se obrt obavlja. Prethodno navedeno ne bi bilo sporno, da u članu 46. stav 3. Zakona nije navedeno da turistički vodič koji je upisan u registar kod nadležnog organa prema mjestu svog prebivališta, može pružati usluge na teritoriji Federacije BiH, ukoliko posjeduje uvjerenje o položenom stručnom ispitu za kanton na čijem području pruža usluge i iskaznicu turističkog vodiča izdatu od strane kantonalnog organa nadležnog za poslove turizma.

Dakle, prethodno navedena odredba je u koliziji sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH, te je neophodno odrediti tačnu nadležnost organa lokalne samouprave u pogledu donošenja odobrenja za rad svih vrsta turističkih usluga i kroz poseban član propisati da li fizičko lice koje je položilo ispit za turističkog vodiča kod Federalnog Ministarstva turizma i okoliša, navedene usluge može pružati na nivou Federacije BiH, na nivou jedinica lokalne samouprave (jedne općine/grada) ili možda više kantona, te kako se u slučaju pružanja navedenih usluga na području više općina/gradova, određuje nadležnost za donošenje predmetnog odobrenja,

-u član 51. ostaje nejasno na koji način će se odrediti područje na kojem će turistički vodič obavljati poslove, ukoliko nije propisano da uz zahtjev (član 46.) dostavlja i iskaznicu nadležnog kantonalnog organa,

-u članu 64. stav 2. tačka c. definisati oblik materijalnog dokaza, na osnovu kojeg stranka može dokazati raspoloživa sredstva za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava,

-u članu 65. tačku b. "jedinstveni identifikacioni broj" brisati, obzirom da u momentu izrade odobrenja za rad, stranka ne posjeduje ID broj, isti se pribavlja nakon izdavanja pravosnažnog odobrenja rad. U istom članu definisati tačku d. (veza primjedba na član 51.).

-Napominjemo da Nacrtom Zakona o turizmu u Federaciji BiH (decembar 2021.), Federalna vlast predviđenim zakonskim rješenjima, turističke zajednice lišava najznačajnijeg prihoda. S tim u vezi, dovodi se u pitanje i opstanak ovih pravnih lica čiji je glavni zadatak i cilj - razvoj i unapređenje ove značajne privredne grane.

Važeća zakonska regulativa u oblasti turizma u R. Hrvatskoj, kao državi članici Evropske unije, koja prati Direktive EU i oslanjajući se na zakonska rješenja austrijskog i

nizozemskog pravnog sistema, zadržava članski doprinos – članarinu, kao glavni izvor prihoda shodno Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama – NN 52/19 i 144/20.

Isto tako, prema Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma NN 42/20, člankom 33. stav (4) i člankom 59., propisano je, između ostalog, da su prihodi turističkih zajednica: turistička pristojba i turistička članarina, sukladno posebnim propisima koji ovu kategoriju uređuju.

Predloženim Nacrtom, rješenja koja se tiču osnivanja, prihodovanja, poslovanja i zadataka turističkih zajednica, smatramo manjkavim jer dovode u pitanje održivost kako ovih pravnih lica, tako i cjelokupnog turističkog sektora, kao i neadekvatnim u smislu posljedica koje bi mogle proizaći kako za turističke zajednice, tako i za ostale subjekte u turizmu, koji posluju u skladu sa kantonalnim zakonom o turističkim zajednicama, i to kako slijedi:

- a) Članom 2. Nacrta Zakona o turizmu u FBH (u daljem tekstu: Nacrt), predviđen je upis turističkih zajednica u sudski registar. Ovo rješenje unijelo bi dodatnu konfuziju i nagomilane administrativne procedure, obzirom da su do sada osnovane kantonalne i turističke zajednice općina i gradova upisane u Upisnik turističkih zajednica koje vodi resorno Ministarstvo (Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK);
- b) Članom 10. predviđeni su poslovi od posebnog značaja za turizam, čija realizacija već na prvi pogled zahtijeva ogromna finansijska sredstva, bez kojih će, primjenom člana 74. Nacrta, turističke zajednice ostati u smislu ukidanja članskog doprinosa turističkim zajednicama.
- c) U članu 11. Nacrta, utvrđuje se da se poslovi iz člana 10. Zakona mogu povjeriti na obavljanje pravnim licima odlukom Vlade FBiH, po provedenom postupku nakon objavljenog javnog poziva, a članom 73. predviđa se da turističke zajednice mogu upravljati turističkom infrastrukturom jedinice lokalne samouprave, turističkog prostora ili mjesta, odlukom osnivača, kao i upravljati prirodnim dobrima i resursima, također datim na upravljanje odlukom osnivača. Ostaje nejasno kako i na koji način turističke zajednice ustvari mogu upravljati navedenim. Da li odlukama osnivača nakon provedenog javnog poziva, ili?
- d) U članu 56. stav (2) utvrđuje se da turističke usluge mogu pružati pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje turističke djelatnosti i fizička lica upisana u registar nadležnog organa u skladu sa propisima kojim se reguliše obavljanje obrtničke djelatnosti, kao i lica upisana u druge registre u skladu sa propisima.

Ovakvo rješenje prouzrokovati će dodatne probleme u smislu nejasnog statusa do sada registrovanih fizičkih lica koja iznajmljuju smještajne kapacitete i koji su registrovani izdavanjem Rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, a na osnovu pribavljenog zvaničnog stava Porezne

uprave Federacije BiH, u kojem se konstatuje da izdavanje smještajnih kapaciteta nije djelatnost niti obrt, pa samim time ne podliježe propisima koji regulišu djelatnost niti obrt, a što je i naglašeno aktom Federalnog ministarstva okoliša i turizma, broj: 06-22-223/08 od 28.02.2018. godine. U istom aktu navedeno je da se kod iznajmljivača koji koji pružaju usluge smještaja, utvrđuju samo minimalno-tehnički uslovi i uslovi za kategoriju (vrsta i kategorija), a ne izdaje se odobrenje za rad. Način i postupak zdavanja Rješenja o odbrenju za rad predviđeno je članovima 64. – 68. predmetnog Nacrta. Sve navedeno zaista unosi nedoumice i skoro sigurno će prouzrokovati nejasnoće i zastoj u jasnom definisanju ove problematike.

Od osnivanja Turističke zajednice grada Tuzle do danas, primjetan je pomak u smanjenju nelojalne konkurencije i prisustva „sive ekonomije“ u ovom sektoru u našem gradu, obzirom da je primjetan interes našeg građanstva za registraciju svojih smještajnih kapaciteta, a nekolicina jesu korisnici mirovine, kojima bi ovakvo rješenje predviđeno Nacrtom zakona, onemogućilo pružanje usluga smještaja i na taj način generisanje dodatnih prihoda.

-članom 71. Nacrta Zakona, izoastavljene su turističke zajednice područja, koje se mogu organizovati modelom DMO-a, a koji je, opet, predviđen Nacrtom Zakona u članu 2. tačka z) i članu 83.

-u članu 74., glavni prihod i osnov za dalje unapređenje i ulaganje u turizam, članski doprinos, izostavljen je. Nije teško zaključiti da ovo rješenje nije povoljno i ne ide u korak sa ciljem održivog razvoja turizma u Federaciji BiH, obzirom da su, od stupanja na snagu Zakona o turističkim zajednicama Tuzlanskog kantona u 2015. godini, većina gradova i općina sa prostora Kantona osnovale svoje turističke zajednice, te se postavlja pitanje dostatnosti ostalih prihoda, koji, kako stvari stoje, neće biti dovoljni niti za tekuće poslovanje, a što dalje vodi ugroženosti mnogih radnih mjesta koja su na ovaj način otvorena. Prema tome, turističke zajednice na prostoru Tuzlanskog kantona gotovo da sigurno neće moći doprinijeti razvoju turizma u destinaciji.

Dalje, kada se sagledaju sveukupna rješenja predviđena Nacrtom, a vezana su za osnivanje i finansiranje turističkih zajednica, postavlja se pitanje kako će općine ili gradovi sa manjim budžetima, uspjeti finansirati rad ovih pravnih lica. To dalje vodi upitnosti postojanja osnovanih turističkih zajednica na nivou jedinica lokalne samouprave, a s tim u vezi i rad na unapređenju ukupnog turističkog proizvoda. Time se upravo direktno utiče na nemogućnost održivosti ove, za Tuzlanski kanton, možda i najznačajnije privredne grane i direktnoj ugroženosti radnih mjesta.

Mišljenja smo da članski doprinos treba postojati, upravo kao širi izvor finansiranja rada turističkih zajednica, a koji bi svakako bio podložan promjenama koje bi značile uspostavu modaliteta koji bi bio prihvatljiv za sve obveznike, i u skladu sa djelatnostima koje isti obavljaju.

Danas razvoj turizma u BiH, pa i u Federaciji, rezultat je organskog rasta i inicijative uglavnom privatnog sektora koji često nastupa na tržištu samostalno s malim stepenom

integracije i inovacija. Dugoročni razvoj žrtvujemo radi kratkoročnih aktivnosti, a često smo vođeni i interesima privatnih investitora, a ne zajednice. Činjenica je da privatni i javni sektor nemaju kompatibilne ciljeve, a ciljevi privatnih investitora i jesu - profit nasuprot javnog dobra.

Turizam kao najbrže rastuća privredna grana u Tuzlanskom kantonu zasluđuje više „sluha“ i političke podrške. Sektor turizma stoga zahtijeva hitnu podršku i posebne pakete za ublažavanje posljedica, kako bi se održala radna mjesta i osigurali tržišni kapaciteti, u toku i nakon prestanka vandrednog stanja.

Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda (UNWTO) u svojim dokumentima #Travel Tomorrow – Potpora očuvanju radnih mjesta i gospodarstvu kroz putovanja i turizam i Poziv na akciju za ublažavanje društveno-gospodarskog učinka virusa Covid-19 i ubrzavanje oporavka, upravo daje zadatak nacionalnim vladama da na sve moguće načine podstaknu i ubrzaju oporavak ove značajne privredne grane.

2) Na Nacrt Zakona o boravišnim taksama, daju se sljedeće primjedbe/komentari:

Nacrtom Zakona o boravišnoj taksi FBiH iz decembra 2021. godine (u daljem tekstu: Nacrt), odnosno njegovim odredbama, još više su prisutne nedoumice. Naročito zbog toga što:

1. Članom 10. Nacrta Zakona, utvrđuje se a se sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse uplaćuju na račun javnih prihoda Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i vode se na posebnom namjenskom računu budžeta Federacije BiH. Boravišna taksa je do sada predstavljala direktan prihod turističke zajednice, i mišljena smo da tako treba i ostati.
2. Članom 11. stav (2) Nacrta utvrđuje se da su jedinica lokalne samouprave, kanton i Federacija obavezni odrediti račun posebnih namjena na koji će se ova sredstva doznakačavati, što predstavlja komplikacije u smislu dodatnih administrativnih procedura i neefikasnosti u poslovanju.
3. Članom 12. stav (3) utvrđeno je da se sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse ne mogu koristiti za finansiranje troškova materijalnog poslovanja turističkih organizacija (ne organizacija, nego zajednica) niti za isplatu plata i ostalih naknada zaposlenima u turističkim zajednicama. Mišljena smo da ovakvo rješenje nije povoljno, upravo zbog postojanja gradova i općina koje operiraju sa skromnijim budžetima, i kojima će finansiranje troškova na ime isplata plata i drugih naknada zaposlenicima turističkih zajednica, biti značajno opterećenje.
4. U pregledu prihoda Turističke zajednice grada Tuzle, vidljivo je da pripadajući iznos boravišne takse iznosi nešto više od 10% ukupnog budžeta, tako da se postavlja pitanje hoće li se radna mjesta u ovim pravnim licima uopšte moći održati, i ako da, na

koji način!? To dovodi do neizvjesnosti za sve zaposlenike turističkih zajednica, od kojih su većina mladi i školovani ljudi, i kojima bi ovakvim rješenjima, bila dovedena u pitanje radna mjesta.

5. Rješenje koje bi eventualno bilo povoljnije, jeste prenamjena utroška sredstava ostvarenih na ime boravišne takse, na način da se na dio tih sredstava utvrdi procenat u okviru kojeg će se ova sredstva moći koristiti troškove plata i drugih naknada zaposlenika.

-Konačno, turizam u cijelom svijetu uključuje razvojne mogućnosti, promoviše solidarnost i razumijevanje preko granica, dok domaći turizam pomaže jačanju kohezije unutar naroda. Nadalje, ovaj sektor igra ključnu ulogu u usmjeravanju napora za očuvanje i promicanje prirodne i kulturne baštine te zaštite okoline.

Sve ovo čini još potrebnijom činjenicu da se globalni turistički sektor podrži i u vremenu krize, a to je posebno važno jer globalna zajednica, prema procjenama, ima tek 10 godina za dostizanje 17 ciljeva održivog razvoja (COR), a koji su navedeni u Agendi 2030. Radi se o takozvanom „Desetljeću djelovanja“, u okviru kojeg turizam može izaći iz trenutne krize kao još važniji doprinositelj provedbi COR-a. (Izvor: *UNWTO*)

U nadi da će se dostavljenim mišljenjem, odnosno komentarima/ prijedlozima, primjedbama i sugestijama na konstruktivan način doprinjeti i dati aktivan doprinos izradi što kvalitetnijih prijedloga navedenih zakona, primite srdačne pozdrave.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

1. Naslovu,
2. Evidencija,
3. Arhiva.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRAČANICA
GRADONAČELNIK

Br. 02-04-sl-2022
Datum: 17.01.2022. godine

SAVEZU OPĆINA I GRADOVA FEDERACIJE BiH
KLUBOVIMA POLITIČKIH STRANAKA I
POSLANICIMA IZBORNE JEDINICE GRADA GRAČANICA
U PARLAMENTU FEDERACIJE BiH

Predmet: Izjašnjenje Gradonačelnika Gračanice o Nacrtu Zakona o turizmu Federacije BiH i Zakona o boravišnoj taksi

Poštovani,

Savezu općina i gradova FBiH dostavljeno je od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma na davanje mišljenja od strane općina i gradova u Federaciji BiH Nacrt Zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrt zakon o boravišnoj taksi Federacije BiH.
Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona Gradonačelnik Grada dostavlja sljedeće:

NACRT ZAKONA O TURIZMU U FEDERACIJI BiH

Nacrtom Zakona o turizmu u Federaciji BiH (decembar 2021.), Federalna vlast predviđenim zakonskim rješenjima, turističke zajednice lišava najznačajnijeg prihoda. S tim u vezi, dovodi se u pitanje i opstanak ovih pravnih lica čiji je glavni zadatak i cilj - razvoj i unapređenje ove značajne privredne grane.

Naprimjer, važeća *zakonska regulativa u oblasti turizma u Hrvatskoj*, kao državi članici Evropske unije, koja prati Direktive EU i oslanjajući se na zakonska rješenja austrijskog i nizozemskog pravnog sistema, zadržava članski doprinos – članarinu, kao glavni izvor prihoda shodno *Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama – NN 52/19 i 144/20*.

Isto tako, prema *Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma NN 42/20*, člankom 33. stav (4) i člankom 59., propisano je, između ostalog, da su prihodi turističkih zajednica: turistička pristojba i turistička članarina, sukladno posebnim propisima koji ovu kategoriju uređuju.

Predloženim Nacrtom, rješenja koja se tiču osnivanja, prihodovanja, poslovanja i zadataka turističkih zajednica, smatramo manjkavim jer dovode u pitanje održivost kako ovih pravnih lica, tako i cjelokupnog turističkog sektora, kao i neadekvatnim u smislu posljedica koje bi mogle proizaći kako za turističke zajednice, tako i za ostale subjekte u turizmu, koji posluju u skladu sa kantonalnim zakonom o turističkim zajednicama, i to kako slijedi:

1. U članu 2. pod „Osnovi pojmovi“ potrebno je definisati pojam „nadležni organ“. Istim članom, tačka v) Nacrta Zakona o turizmu u Federaciji BiH predviđen je upis turističkih zajednica u sudski registar. Ovo rješenje unijelo bi dodatnu konfuziju i nagonilane administrativne procedure, obzirom da su do sada osnovane kantonalne i turističke zajednice općina i gradova upisane u Upisnik turističkih zajednica koje vodi resorno Ministarstvo (Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja TK);
2. Članom 10. Nacrta predviđeni su poslovi od posebnog značaja za turizam, čija realizacija već na prvi pogled zahtijeva ogromna finansijska sredstva, bez kojih će, primjenom člana 74. Nacrta, turističke zajednice ostati u smislu ukidanja članskog doprinosa turističkim zajednicama;
3. U članu 11. Nacrta, utvrđuje se da se poslovi iz člana 10. Zakona mogu povjeriti na obavljanje pravnim licima odlukom Vlade Federacije BiH, po provedenom postupku nakon objavljenog javnog poziva, a članom 73. predviđa se da turističke zajednice mogu upravljati turističkom infrastrukturom jedinice lokalne samouprave, turističkog prostora ili mjesta, odlukom osnivača, kao i upravljati prirodnim dobrima i resursima, također datim na upravljanje odlukom osnivača. Ostaje nejasno kako i na koji način turističke zajednice ustvari mogu upravljati navedenim. Da li odlukama osnivača nakon provedenog javnog poziva, ili....?;
4. U članu 18. Nacrta potrebno je definisati na koji način fizičko lice može obavljati usluge putničkih agencija, da li kao osnovno, i/ili dopunsko, i/ili dodatnom zanimanju;
5. U članu 25. Nacrta dodati tačku f.) Izjavu o ispunjavanju minimalno tehničke opremljenosti;
6. U članu 33. stav (3) Nacrta potrebno je taksativno navesti uslove koje fizičko lice treba ispunjavati za organizatora turističkog putovanja;
7. U članu 41. Nacrta, potrebno je taksativno navesti uslove koje fizičko lice treba ispunjavati za posrednika aranžmana, te na koji način može obavljati navedenu djelatnost;
8. U članu 45. Nacrta potrebno je definisati nadležnost organa u postupka izdavanja odobrenja za rad. Naime, navedenim članom propisano je da turistički vodič koji pruža usluge samostalno kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, mora imati odobrenje za rad izdato od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u skladu s propisima koji regulišu obavljanje obrtničke djelatnosti;
9. Članom 44. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Sl. novine Federacije BiH", br. 75/21), propisano je da se sjedište firme određuje po mjestu u kojem se obrt obavlja. Prethodno navedeno ne bi bilo sporno, da u članu 46. stav (3) Zakona nije navedeno da turistički vodič koji je upisan u registar kod nadležnog organa prema mjestu svog prebivališta, može pružati usluge na teritoriji Federacije BiH ukoliko posjeduje uvjerenje o položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča na čijem području pruža usluge i iskaznicu turističkog vodiča izdatu od strane nadležnog organa nadležnog za poslove turizma.
Dakle, prethodno navedena odredba je u koliziji sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH, te je neophodno odrediti tačnu nadležnost organa lokalne samouprave u pogledu donošenja odobrenja za rad svih vrsta turističkih usluga te kroz poseban član propisati da li fizičko lice koje je položilo ispit za turističkog vodiča kod Federalnog Ministarstva turizma i okoliša, da li isti navedene usluge može pružati na nivou Federacije, na jedinici lokalne samouprave (jedne općine, grada, ili možda više kantona, te kako se u slučaju pružanja navedenih usluga na teritoriji gradova određuje nadležnost za donošenje predmetnog odobrenja;

10. U članu 51. Nacrta ostaje nejasno na koji način će se odrediti područje na kojem će turistički vodič obavljati poslove, ukoliko nije propisano da uz zahtjev (član 46.) dostavlja i iskaznicu nadležnog kantonalnog organa;
11. U članu 56. stav (2) utvrđuje se da turističke usluge mogu pružati pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje turističke djelatnosti i fizička lica upisana u registar nadležnog organa u skladu sa propisima kojim se reguliše obavljanje obrtničke djelatnosti, kao i lica upisana u druge registre u skladu sa propisima. Ovakvo rješenje prouzrokovati će dodatne probleme u smislu nejasnog statusa do sada registrovanih fizičkih lica koja iznajmljuju smještajne kapacitete i koji su registrovani izdavanjem Rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, a na osnovu pribavljenog zvaničnog stava Porezne uprave Federacije BiH, u kojem se konstatuje da izdavanje smještajnih kapaciteta nije djelatnost niti obrt, pa samim time ne podliježe propisima koji regulišu djelatnost niti obrt, a što je i naglašeno aktom Federalnog ministarstva okoliša i turizma, broj: 06-22-223/08 od 28.02.2018. godine.
U istom aktu navedeno je da se kod iznajmljivača koji pružaju usluge smještaja, utvrđuju samo minimalno-tehnički uslovi i uslovi za kategoriju (vrsta i kategorija), a ne izdaje se odobrenje za rad. Način i postupak izdavanja Rješenja o odbrenju za rad predviđeno je članovima 64. – 68. predmetnog Nacrta. Sve navedeno zaista unosi nedoumice i skoro sigurno će prouzrokovati nejasnoće i zastoj u jasnom definisanju ove problematike. Od osnivanja Turističke zajednice grada Gračanica do danas, primjetan je pomak u smanjenju nelojalne konkurencije i prisustva „sive ekonomije“ u ovom sektoru u našem gradu, obzirom da je primjetan interes našeg građanstva za registraciju svojim smještajnih kapaciteta, a nekolicina jesu korisnici mirovine, kojima bi ovakvo rješenje predviđeno Nacrtom zakona, onemogućilo pružanje usluga smještaja i na taj način generisanje dodatnih prihoda.;
12. U članu 64. stav (2) tačka c.) Nacrta, potrebno je definisati oblik materijalnog dokaza, na osnovu kojeg stranka može dokazati raspoloživa sredstva za pružanje usluga i dokazom o vrijednosti sredstava;
13. U članu 65. Nacrta, tačku b.) „jedinstveni identifikacioni broj“, potrebno je brisati obzirom da u momentu izrade odobrenja za rad, stranka ne posjeduje ID broj jer se isti pribavlja nakon izdavanja pravosnažnog odobrenja za rad. U istom članu definisati tačku d.) - veza primjedba na član 51. Nacrta.
14. Članom 71. Nacrta Zakona, izostavljene su turističke zajednice područja, koje se mogu organizovati modelom DMO-a, a koji je, opet, predviđen Nacrtom Zakona u članu 2. tačka z) i članu 83.
15. U članu 74., glavni prihod i osnov za dalje unapređenje i ulaganje u turizam – članski doprinos, izostavljen je. Nije teško zaključiti da ovo rješenje nije povoljno i ne ide u korak sa ciljem održivog razvoja turizma u Federaciji BiH, obzirom da su, od stupanja na snagu Zakona o turističkim zajednicama Tuzlanskog kantona u 2015. godini, većina gradova i općina sa prostora Kantona osnovale svoje turističke zajednice, te se postavlja pitanje *dostatnosti ostalih prihoda*, koji, kako stvari stoje, neće biti dovoljni niti za tekuće poslovanje, a što dalje vodi ugroženosti mnogih radnih mjesta koja su na ovaj način otvorena. *Prema tome, turističke zajednice na prostoru Tuzlanskog kantona gotovo da sigurno neće moći doprinijeti razvoju turizma u destinaciji.*

16. Dalje, kada se sagledaju sveukupna rješenja predviđena Nacrtom, a vezana su za osnivanje i finansiranje turističkih zajednica, postavlja se pitanje kako će općine ili gradovi sa manjim budžetima, uspjeti finansirati rad ovih pravnih lica. To dalje vodi upitnosti postojanja osnovanih turističkih zajednica na nivou jedinica lokalne samouprave, a s tim u vezi i rad na unapređenju ukupnog turističkog proizvoda. Time se upravo direktno utiče na nemogućnost održivosti ove, za Tuzlanski kanton, možda i najznačajnije privredne grane i direktnoj ugroženosti radnih mjesta.
17. Mišljenja smo da članski doprinos treba postojati, upravo kao širi izvor finansiranja rada turističkih zajednica, a koji bi svakako bio podložan promjenama koje bi značile uspostavu modaliteta koji bi bio prihvatljiv za sve obveznike, i u skladu sa djelatnostima koje isti obavljaju.

Danas razvoj turizma u BiH, pa i u Federaciji, rezultat je organskog rasta i inicijative uglavnom privatnog sektora koji često nastupa na tržištu samostalno s malim stepenom integracije i inovacija. Dugoročni razvoj žrtvujemo radi kratkoročnih aktivnosti, a često smo vođeni i interesima privatnih investitora, a ne zajednice. Činjenica je da privatni i javni sektor nemaju kompatibilne ciljeve, a ciljevi privatnih investitora i jesu - profit nasuprot javnog dobra.

Turizam kao najbrže rastuća privredna grana u Tuzlanskom kantonu zaslužuje više „sluha“ i političke podrške. Sektor turizma stoga zahtijeva hitnu podršku i posebne pakete za ublažavanje posljedica, kako bi se održala radna mjesta i osigurali tržišni kapaciteti, u toku i nakon prestanka vandrednog stanja.

Svjetska turistička organizacija Ujedinjenih naroda (UNWTO) u svojim dokumentima #Travel Tomorrow – Potpora očuvanju radnih mjesta i gospodarstvu kroz putovanja i turizam i Poziv na akciju za ublažavanje društveno-gospodarskog učinka virusa Covid-19 i ubrzavanje oporavka, upravo daje zadatak nacionalnim vladama da na sve moguće načine podstaknu i ubrzaju oporavak ove značajne privredne grane.

NACRT ZAKONA O BORAVIŠNOJ TAKSI U FEDERACIJI BiH

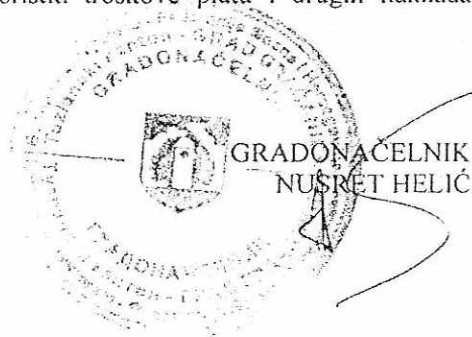
Nacrtom Zakona o boravišnoj taksi Federaciji BiH iz decembra 2021. godine (u daljem tekst: Nacrta), odnosno njegovim odredbama, još više su prisutne nedoumice. Naročito zbog toga što:

1. Članom 10. Nacrta Zakona, utvrđuje se a se sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse uplaćuju na račun javnih prihoda Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave i vode se na posebnom namjenskom računu budžeta Federacije BiH. Boravišna taksa je do sada predstavljala direktan prihod turističke zajednice, i mišljena smo da tako treba i ostati.
2. Članom 11. stav (2) Nacrta utvrđuje se da su jedinica lokalne samouprave, kanton i Federacija obavezni odrediti račun posebnih namjena na koji će se ova sredstva doznakačavati, što predstavlja komplikacije u smislu dodatnih administrativnih procedura i neefikasnosti u poslovanju.
3. Članom 12. stav (3) utvrđeno je da se sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse ne mogu koristiti za finansiranje troškova materijalnog poslovanja turističkih organizacija (ne organizacija, nego zajednica) niti za isplatu plata i ostalih naknada zaposlenima u turističkim zajednicama. Mišljena smo da ovakvo rješenje nije povoljno, upravo zbog postojanja gradova i općina koje operiraju sa skromnijim

budžetima, i kojima će finansiranje troškova na ime isplata plata i drugih naknada zaposlenicima turističkih zajednica, biti značajno opterećenje.

4. U pregledu prihoda Turističke zajednice grada Gračanica, vidljivo je da pripadajući iznos boravišne takse iznosi nešto više od 10% ukupnog budžeta, tako da se postavlja pitanje hoće li se radna mjesta u ovim pravnim licima uopšte moći održati, i ako da, na koji način!? To dovodi do neizvjesnosti za sve zaposlenike turističkih zajednica, od kojih su većina mladi i školovani ljudi, i kojima bi ovakvim rješenjima, bila dovedena u pitanje radna mjesta.
5. Rješenje koje bi eventualno bilo povoljnije, jeste prenamjena utroška sredstava ostvarenih na ime boravišne takse, na način da se na dio tih sredstava utvrdi procenat u okviru kojeg će se ova sredstva moći koristiti troškove-plata i drugih naknada zaposlenika.

S poštovanjem

Mišljenje Općine Olovo na Nacrt zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, kao i mišljenje o fiskalnoj procjeni pomenutih akata sa pripadajućim obrazscem IFP-DA.

Merisa Kaljanac - Općina Olovo <privreda@olovo.gov.ba>
Tue 18/01/2022 15:43

Poštovani,

Nakon što je Općina Olovo uputila poziv za dostavljanje komentara i mišljenja na Nacrt Zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakon o boravišnoj taksi FBiH zaprimljena je samo jedna primjedba i to od ugostiteljskog objekta „Panorama“ Olovo. Primjedbu prenosim u cijelosti:

- knjiga boravišne taksi ranije nije vođena. Evidencijom gostiju na smještaj u knjigu gostiju domaćih i stranih te dostavljanjem izvještaja mjesečno o uplaćenju boravišnoj taksi turističkoj zajednici, smatram da je nepotrebno uvoditi još knjigu evidencije boravišnih taksi
- u nacrtu zakona o turizmu nisam našao u koji razred ili koju grupu bi spadala opština Olovo. Prethodnom raspodjelom naša opština je bila u razredu "A" a kriteri po kojima se tada raspoređivala pojedina opština u koji razred bio je broj smještajnih jedinica u odnosu na broj zaposlenih u opštini. Tada sam utvrdio da smo greškom stavljeni u razred "A" u odnosu na razred "C" u koji smo trebali biti razvrstani.

S poštovanjem!

Merisa Kaljanac, dipl.oec
Pomoćnica Općinskog načelnika

Općina Olovo
Služba za ekonomske poslove
Branilaca Olova bb
71340 Olovo

Telefon: 032/829-567
Faks: 032/829-568
e-mail: privreda@olovo.gov.ba
www: olovo.gov.ba

Broj: 01-04-21-18-86/22
Datum: 14.01.2022.g.

SAVEZ OPĆINA I GRADOVA FBiH
SARAJEVO

Općina i grad
Federacije Bosne i Hercegovine

Broj: 50/22

Datum: 19.01.2022. god

Predmet: Primjedbe na Nacrt Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine

Vezano za Nacrt Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine dostavljamo primjedbe i sugestije kako slijedi:

Član 33. stav (3) u suprotnosti je sa stavom (1) i (2) istoga člana kada je u pitanju oblik lica (pravno ili fizičko). U stavu (1) i (2) navedenog člana propisano je da Putnička agencija kao organizator može biti samo kao pravno lice.

Član 56. stav (2) iza riječi "člana ovoga Zakona", a prije riječi "i fizička lica" treba brisati riječi "i lica".

Član 65. na kraju tačke b) dopisati "za pravno lice" jer jedinstveni identifikacijski broj fizičko lice dobija tek nakon izdatog odobrenja za rad, izdatog od strane nadležnog organa.

U članu 74. Stav (1) dodati tačku d) koja glasi: "Članski doprinos koji plaćaju pravna i fizička lica koji obavljaju ugostiteljske i turističke djelatnosti, te s turizmom neposredno povezane djelatnost".

U članu 74. dodati Stav (4) koji glasi: "Pravilnik o načinu plaćanja članskog doprinosa i raspoređivanje istog će propisati ministar."

Član 78. Stav (2) mijenja se i glasi: "U nadzorni odbor se imenuje jedan predstavnik ispred osnivača, a ostali članovi se imenuju iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma".

S poštovanjem,

Obradile: Elma Pružan, dipl.ing.šum.
Željka Frijić, dipl.iur.

NAČELNIK

dr. sci. Kenan Dautović
PO OVLAŠTENJU NAČELNIKA
SEKRETAR OPĆINE

Aida Daut, dipl.iur.

SAVEZ OPĆINA I GRADOVA FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
Association of municipalities and cities of the
Federation of Bosnia and Herzegovina

06

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Sarajevo, 20.01.2022.

Broj: 56/22

N/r: g-đa Edita Đapo, ministrica
VEZA: Vaš akt broj: 06-02-22-492-1, 493-2/16/21
PREDMET: Mišljenje, dostavlja se

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primitljeno: 24-01-2022		
Org. jed.	Broj	Pr
06-02-22-492-1		

Poštovana,

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je aktom broj: 06-02-22-492-1 od 22.12.2021. godine zatražilo mišljenje Saveza općina i gradova FBiH na Nacrt zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, kao i mišljenje o fiskalnoj procjeni pomenutih akata sa pripadajućim obrazscem IFP-DA.

Primjedbe i prijedloge Općine Stari Grad Sarajevo na pomenute nacрте zakona i fiskalnu procjenu dostavljamo Vam u prilogu.

Po pitanju Vašeg poziva za konzultacijama o Nacrtu zakona o turizmu Federacije BiH i Nacrtu zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, *Savez općina i gradova FBiH* traži da se u najvećoj mogućoj mjeri uvažе sva mišljenja, primjedbe, komentari i stavovi jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH.

Dostavljeno:

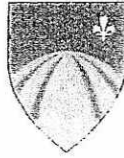
- Naslovu
- a/a

DIREKTOR SAVEZA

Musala 5/1 71000 Sarajevo

Tel: +387 (0)33 216 502; +387 (0)33 209 024; +387 (0)33 209 120; +387 (0)33 552 811
Fax: +387 (0)33 552 810; +387 (0)33 216 502 / Email: savez@sogfbih.ba / Web: www.sogfbih.ba

SLUŽBA KABINETA OPĆINSKOG NAČELNIKA

Broj: 01-04-4-108/21
Sarajevo, 17.01.2022. godine

**SAVEZ OPĆINA I GRADOVA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

ul. Musala br. 5
71000 Sarajevo

Predmet: Mišljenje o Nacrtu Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine i Nacrtu Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine, dostavlja se

Poštovani,

Postupajući po dopisu Saveza općina i gradova Federacije BiH, koji je dostavljen putem e-maila, dostavljamo mišljenje na tekst Nacrta Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine i Nacrtu Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine.

Obzirom da je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu zamjenika Premijera Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za utvrđenje ustavnosti Zakona o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine, te Uredbe o članarinama u turističkim zajednicama, na osnovu člana IV.C.10. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, nakon provedene javne rasprave, na sjednici održanoj dana 03.07.2014. godine, donio Presudu, broj: U-34/13, kojom se utvrđuje da Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 19/96 i 28/03), nije suglasan Ustavu Federacije BiH, podržavamo Nacrt Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je regulisana i naprijed navedena materija, a na način koji nije suprotan donesenoj presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Saglasni smo sa tekstom Nacrta Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine, jer se istim ne umanjuju prava Općine na lokalnu samoupravu koja proističu iz odredbi Ustava FBiH, Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), a posebno cijeneći i odredbe člana 11. Nacrta Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine, koji je usko vezan uz ovaj Zakon, uz prijedloge korekcija pojedinih odredbi kako slijedi:

- U članu 24. Zakona o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine, predlažemo da stav (2) glasi:

„ (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva fizičkog ili pravnog lica uz koji se prilaže izjava o ispunjenosti uslova iz člana 15. stav (2) ovog zakona“

(u članu 15. stav (2) Zakona je navedeno da je turistički subjekt dužan da uz zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje turističke djelatnosti priloži ovjerenu pisanu izjavu da su ispunjeni propisani uslovi u pogledu prostora, uređaja, opreme i zaposlenih lica, te smatramo da je pogrešno pozivanje na član 14. stav (2) citiranog Zakona).

- U članu 25. stav (1) tačku e), koja glasi:“ podatke o veličini i opremljenosti poslovnog prostora“, (koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje djelatnosti putničke agencije organizovane kao pravno lice), **potrebno je precizirati** na način da se tačno navede da li se radi o dostavljanju izjave iz člana 15. stav (2), ovog zakona.
- Također, u članu 25. stav (2) tačku d), koja glasi:“ podatke o veličini i opremljenosti poslovnog prostora“, (koji se dostavljaju uz zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje djelatnosti putničke agencije organizovane kao fizičko lice upisano u registar kod nadležnog organa), **potrebno je precizirati** na način da se tačno navede da li se radi o dostavljanju izjave iz člana 15. stav (2) ovog zakona.

Povodom Prijedloga Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine, saglasni smo da će predložena zakonska rješenja u značajnijoj mjeri doprinijeti boljoj učinkovitosti sistema, kao i boljoj koordinaciji i svrsishodnijem trošenju sredstava prikupljenih naplatom boravišne takse cijeneći, između ostalog, odredbu člana 11. citiranog Zakona kojom je propisano da bi raspored prihoda išao u korist Općine, kao jedinici lokalne samouprave. Iznos od 80% naplaćenih naknada po osnovu boravišne takse uplaćivao bi se na račun Općine i taj prihod je isključivo namjenski i može se koristiti samo za namjenu regulisanu u članu 12. Zakona, te ukoliko isti bude usvojen u predloženom tekstu, Općinama će biti omogućeno finansiranje projekata iz oblasti turizma, od prihoda ostvarenih po osnovu boravišne takse, a za koje su u proteklom periodu izdvajale sredstva iz općinskih budžeta.

S poštovanjem,

Stručna obrada: Šehović Abid, Stručni savjetnik za normativno-pravne poslove
Rukovodilac Službe kabineta Općinskog načelnika: Bogunić Amela

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Sekretar organa državne službe
3. Evidencija

Almasa Džendo

POSALA 06 FC 335

From: FMOIT - Federalno ministarstvo okoliša i turizma
Sent: 25. januar 2022 12:49
To: Almasa Džendo; Sabina Salihbegović
Subject: FW: Nacrt zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi FBiH

Dejan Knežević, dipl. iur
Federalno ministarstvo okoliša i turizma
Hamdije Čemerlića br. 2, Sarajevo
Email/ Dejan.Knezevic@fmoit.gov.ba
Kontakt: 033 /726-737; Mobitel: 061/ 299-203

Republika Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primljeno:	25.01.2022	
Org. jed.	Broj	Priloga

From: Halko Basaric <halko@sogfbih.ba>
Sent: Tuesday, January 25, 2022 9:36 AM
To: FMOIT - Federalno ministarstvo okoliša i turizma <fmoit@fmoit.gov.ba>
Cc: brotnjo@citluk.ba
Subject: Fw: Nacrt zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi FBiH

OC

Poštovani,

Federalno ministarstvo okoliša i turizma dostavilo je Savezu općina i gradova FBiH aktom broj: 06-02-22-492-1 od 22.12.2021. na davanje mišljenja od strane općina i gradova Nacrt zakona o turizmu i Nacrt Zakona o boravišnoj taksi FBiH.

Saveza općina i gradova FBiH je aktom broj: 56/22 od 20.01.2022. dostavio mišljenja sljedećih jedinica lokalne samouprave: Općina Stari Grad Sarajevo, Općina Travnik, Općina Olovo, Općina Kalesija, Grad Tuzla, Grad Gračanica.

Naknadno je i Općina Čitluk dostavila mišljenje koje se nalazi u nastavku ovoga maila, te vas ovim putem molimo da uvažite i mišljenje Općine Čitluk s obzirom na razvijenost turističkog sektora u ovoj Općini, kao i uticaj koji ovi zakoni mogu imati na ovu djelatnost od značaja za Općinu. Općina nije mogla dostaviti traženo mišljenje na vrijeme, zbog uticaja pandemije COVID-19 na rad općinske administracije. Ukoliko je mišljenje potrebno dostaviti i u pisanoj formi, molim vas da nas o tome obavjestite.

Hvala i srdačan pozdrav

Halko Basarić

Halko Basarić
Viši saradnik za finansije
Savez općina i gradova Federacije BiH
Adresa: Musala 5/1, 71000 Sarajevo
Tel: +387 33 216 502
Fax: ++ 387 33 552 811
www.sogfbih.ba

From: Ured načelnika - Općina Čitluk <brotnjo@citluk.ba>
Sent: 24 January 2022 10:45
To: Halko Basaric <halko@sogfbih.ba>
Subject: RE: Nacrt zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi FBiH

Poštovanje Halko!

Znam da smo podobro zakasnili na odgovor na ovo pitanje, a li dosta nas ja bilo pod koronom, ja čak i drugi put, pa nisu stigle kolegice i kolege odgovoriti na ovaj tvoj upit, a bila nam je i revizija od 10.14.1.2022., pa ako nije kasno evo neke primjedbe bar na ovaj jedan zakon:

U vezi **nacrta Zakona o boravišnoj pristojbi**, dostavljamo Vam naše prijedloge i primjedbe na isti i to:

1.) U članku 12. stavak (1), nacrta Zakona, dodaju se nove točke d) i e) koje glase:

"d) Sredstva Turističke organizacije gradova ili općina koriste za turističku infrastrukturu i poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenog Programa rada i financijskog plana turističke organizacije (pješačke staze, čišćenje, uređenje i održavanje hortikulture na javnim površinama, popravak i održavanje javne rasvjete itd.).

e) Sredstva Turističke organizacije gradova ili općina mogu se koristiti za organiziranje sportskih i kulturnih manifestacija u funkciji razvoja turizma."

2.) U članku 12. stavak (3), nacrta Zakona, mijenja se i glasi:

"(3) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse mogu se koristiti za financiranje materijalnih troškova iz članka 11. ovog zakona i za isplatu plaća i ostalih naknada, maksimalno do 20 % ostvarenih prihoda od boravišne pristojbe u tekućoj godini."

3.) U članku 16., u stavku (1), u prvom retku, riječi: "pet dana", zamjenjuju se s riječima: "deset dana".

4.) U članku 26. stavak (1) točka b), nacrta Zakona, mijenja se i glasi:

"b) Sredstva boravišne pristojbe utroši za financiranje troškova materijalnog poslovanja, kao i za isplatu plaća i ostalih naknada zaposlenima u turističkoj organizaciji iznad 20% ostvarenih prihoda od boravišne pristojbe u tekućoj godini."

S poštovanjem,

Mario Rozić, dipl.iur., općinski tajnik

OPĆINA ČITLUK

Trg žrtava Domovinskog rata 1; 88260 ČITLUK-BiH

tel: +387 36 640-525

fax: +387 36 640-537

e-mail: brotnjo@citluk.ba

web: www.citluk.ba

Mislite na zaštitu prirode, ne ispisujte ovu poruku ako nije neophodno!

----- Izvorna poruka -----

Šalje: Halko Basaric <halko@sogfbih.ba>

Datum: 05. 01. 2022. 10:19 (GMT+01:00)

To:

Predmet: Nacrt zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakona o boravišnoj taksi FBiH

Postovane/i

Savezu općina i gradova FBiH dostavljeno je od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma na davanje mišljenja od strane općina i gradova u FBiH Nacrt Zakona o turizmu FBiH i Nacrt zakon o boravišnoj taksi FBiH. Također, u skladu sa Pravilnikom o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet, dostavljeni su i izjave o fiskalnoj procjeni, za koje su također traženi komentari.

U prilogu svoga emaila nalaze nacrti dva pomenuta zakona, kao i izjave i fiskalnoj procjeni dva pomenuta akta.

S obzirom da je Ministarstvo ostavilo rok do 21.01.2021. za dostavljanje mišljenja na pomenute dokumente, zamolio bih vas da komentare i mišljenje dostavite Savezu do 17.01.2021., kako bi mogli biti objedinjeni i dostavljeni Ministarstvu.

Srdačan pozdrav

Halko Basarić

Halko Basarić

Viši saradnik za finansije

Savez općina i gradova Federacije BiH

Adresa: Musala 5/1, 71000 Sarajevo

Tel: +387 33 216 502

Fax: ++ 387 33 552 811

www.sogfbih.ba

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине

KANTON SARAJEVO
Ministarstvo privrede

КАНТОН САРАЈЕВО
Министарство привреде

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO

Ministry of Economy

Broj: 07-03-11-127/22
Datum: 21.01.2022. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
71000 Sarajevo
Hamdije Čemerlića 2

PREDMET: Komentari na nacerte Zakona o turizmu FBiH i Zakona o boravišnoj taksi

U nastavku su dati suštinski važni komentari na nacerte Zakona o turizmu FBiH i nacrt Zakona o boravišnoj taksi koji se odnose na potrebu promjene pristupa u kreiranju zakonskog okvira koji bi omogućio razvoj održivog i efikasnog sistema turizma u Federaciji BiH:

Iako se nacrt Zakona poziva na načelo sveobuhvatnog razvoja turizma i pratećih djelatnosti na teritoriji Federacije BiH u samom tekstu nacrta se ne vidi jasno kohezija i sinergetsko djelovanje između Federacije BiH i kantona što je definisano ustavom Federacije BiH, posebno u dijelu razvoja i implementacije politika turizma. Ovdje se posebno treba osvrnuti na poslove od posebnog značaja za razvoj turizma gdje se ovi poslovi povjeravaju pravnim licima odlukom Vlade Federacije BiH, mada su ovo poslovi koji su blisko povezani i sa djelatnošću turističkih zajednica, kantona i lokalnih zajednica.

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562 122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Reisa Džemal ulica na Čauševića 1

Sredstva u budžetu za podsticajne mjere se „mogu“ planirati. Ako se turizam namjerava sistemski razvijati, onda se sredstva moraju planirati. Imajući u vidu dosadašnja iskustva sa dodjelom podsticajnih mjera, potrebno je uključiti kantone u planiranje potreba (i sredstava), a sve u skladu sa strateškim i razvojnim dokumentima Federacije BiH i kantona. Ova mjera treba prestati biti formalna zakonska stavka i administrativna aktivnost i njoj se treba pristupiti kao jednoj od najvažnijih mjera u ukupnom razvoju turizma Federacije BiH.

Prema nacrtu obim djelovanja turističkih zajednica uključuje unapređenje turizma, kao i promociju, ali to je samo dio aktivnosti kojima se turistička zajednica kao destinacijska organizacija bavi. Nacrt Zakona ne spominje niti se prema turističkim zajednicama odnosi kao destinacijskim menadžment organizacijama. Takođe, nacrt ne obrađuje niti govori o destinacijama i destinacijskom menadžmentu. Primjer dobre prakse koju treba slijediti je praksa Republike Hrvatske gdje se govori o lokalnim (jedna ili više lokalnih zajednica), regionalnim (područne – regionalne samouprave) i gradskim, nacionalnim (RH), što je model koji se treba primijeniti i u Federaciji BiH. U svakom slučaju, ciljevi turističkih zajednica u RH je prema Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma:

- razvoj i marketing destinacije kroz koordiniranje ključnih aktivnosti turističkog razvoja (planiranje, razvoj turističkih proizvoda u destinaciji, finansiranje, donošenje i provedba odluka), u skladu sa dokumentima kojim se definiše nacionalna strategija razvoja turizma,
- osiguravanje cjelovitije zastupljenosti specifičnih lokalnih/regionalnih interesa kroz jačanje lokalne/regionalne inicijative i povezivanje učesnika na lokalnom/regionalnom nivou radi stvaranje međunarodno konkurentnih turističkih proizvoda,
- poboljšavanje uslova boravka turista u destinaciji, te razvoj svijesti o važnosti i privrednim, društvenim i drugim učincima turizma, kao i potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističke resursne osnove određene destinacije, a posebno zaštite okoliša, kao i prirodne i kulturne baštine u skladu sa načelima održivog razvoja.

Pristupom koji je prikazan u nacrtu Zakona se ne rješava jedan od najvažnijih problema u razvoju turizma u BiH i Federaciji BiH, a to je destinacijski menadžment na svim nivoima. Turističke zajednice trebaju biti nosioci razvoja turizma i lokalne tačke za integraciju privatnog, javnog i nevladinog sektora, a ne samo promotori ponude ili učesnici u razvoju turističkih proizvoda. Ukoliko se ovaj dio suštinski ne izmjeni, nacrt Zakona gubi smisao u kontekstu razvoja održivog turizma. Unapređenju, a može se reći i reformi rada turističkih zajednica treba posvetiti posebnu pažnju, a to ovaj nacrt ne nudi. Parcijalna rješenja kao što su ova će dovesti do održavanja status quo u razvoju turizma i daljeg organskog, a ne induciranog razvoja, turizma što nije niti ekonomski, ali ni društvene ni okolinski prihvatljivo.

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562 121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562 226

Sarajevo, Reisa Džemalusi na Čauševića 1

Nacrt Zakona govori da „kantoni i jedinice lokalne samouprave u skladu sa potrebama i planovima u oblasti turizma mogu osnovati turističke zajednice“. Imajući u vidu prirodu turizma u BiH, kao i ustavne nadležnosti i uredenost Federacije BiH, može se govoriti o tome da kantoni trebaju, a jedinice lokalne samouprave mogu osnovati turističke zajednice. Takođe, nejasna je koordinacija aktivnosti sa kantonima i lokalnim samoupravama koje nisu osnovale turističke zajednice, te način upravljanja razvojem turizma u tim kantonima i lokalnim samoupravama. Kako je uređeno djelovanje turističkih zajednica koje su već registrovane i djeluju?

Iako je nadležnost za razvoj turizma na entitetskom nivou, ipak je u aktivnostima Turističke zajednice Federacije BiH potrebno predvidjeti i potrebu koordinaciju zajedničkih aktivnosti sa RS i na nivou BiH.

Član 83. govori o osnivanju destinacijskih menadžment organizacija što je zbunjujuće jer su turističke zajednice destinacijske menadžment organizacije.

Zabrinjavajuće je, ali i iznenađujuće, da predlagač ne predviđa članarinu kao oblik prihoda turističkih zajednica. To je još više važno imajući u vidu da se nacrt Zakona očito ne bazira na ekonomskim i finansijskim analizama i projekcijama vezanim za dosadašnje djelovanje finansiranja turističkih zajednica i ukupna turistička kretanja. U nacrtu Zakona o boravišnoj taksi boravišna taksa se u definiciji ne spominje kao prihod turističke zajednice. Upitno je da li će kantoni i jedinice lokalne samouprave imati sredstava za djelovanje (povećanog broja) turističkih zajednica, ne samo u smislu pokrivanja operativnih troškova nego i u smislu razvojnih projekata i razvojne perspektive. Takođe, da li će uopšte biti dovoljno sredstava za razvoj turizma, ne samo za funkcionisanje turističkih zajednica? Ovo će biti posebno izraženo i pogubno u sredinama koje imaju niži stepen razvijenosti turizma i turističkih kapaciteta gdje će i prihodi od naplate boravišne takse biti manje. Smatramo da je ponuđeni način finansiranja rada turističkih zajednica apsolutno neodrživ i nerealan, a samim tim smatramo da je i cijeli sistem razvoja turizma samim tim potpuno neefikasan. Ovo posebno treba imati u vidu kada govorimo o manje razvijenim turističkim područjima ili područjima sa manje razvijenom turističkom ponudom jer ne postoji razrađen mehanizam koji bi uticao na preraspodjelu prihoda ka manje razvijenim turističkim područjima. Ovdje nije namjera licitirati sa procentima koji bi trebali biti raspoređeni između lokalne samouprave, kantona i Federacije BiH, ali se i ovi procenti moraju bazirati na ekonomskim analizama i procjenama (baziranim i na podacima o sniještajnim kapacitetima i turističkim kretanjima). Činjenica je da bi privatni sektor želio biti oslobođen određenih fiskalnih i parafiskalnih obaveza, ali je i činjenica da privatni sektor (obveznici plaćanja članarine) imaju povećane prihode zahvaljujući razvoju turizma. Razvojem turizma dobija i zajednica i privatni sektor. Ako se želi napraviti rasterećenje privatnog sektora, što podržavamo, onda se treba pronaći neki drugi način, a ne kroz eliminaciju članarine. Obaveza Ministarstva za okoliš i turizam FBiH je da ove koristi za privatni sektor efikasno iskomunicira sa privatnim sektorom kroz činjenice i pokazatelje, a ne da jednostrano ukida izvor prihoda koji je barem dijelom finansijska garancija za razvoj turističkog sektora. Turizam kao integrativni sektor proizvodi čitav niz pozitivnih efekata za ukupnu privredu ne samo za poslovne

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562 122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Re sa Džemaludina Čauševića 1

subjekte na koje se ovaj nacrt odnosi. Dakle, smatramo da je ova mjera ukidanja članarine bazirana na paušalnim procjenama, a ne ozbiljnim ekonomskim analizama i projekcijama jer su i do sada prikupljena sredstva bila nedovoljna za zadovoljenje svih potreba za unapređenje i razvoj turizma. Ako je namjera da sistem bude efikasniji, na bazi čega je to određeno, odnosno kako je ocijenjena efikasnost postojećeg sistema? Održani okrugli stolovi su važni za razmjenu mišljenja i diskusije, ali ni u kom slučaju nisu reprezentativni niti dovoljni. Dovoljno je naglasiti da : Republika Hrvatska na koju se poziva u objašnjenjima za donošenje Zakona ima predviđenu članarinu (Zakon o članarinama u turističkim zajednicama). Takođe, kantoni nisu u mogućnosti da određuju načine finansiranja razvoja turizma, osim kroz boravišnu taksu, ali se eliminiše način naplate dnevnih ili drugih vrsta boravišnih taksi. Federacija BiH prema nacrtu ima nadležnost i mogućnost za donošenje podzakonskih akata gdje kantoni ne moraju biti konsultovani, što opet stavlja kantone u nepovoljan položaj.

Takođe u obzir se ne uzima, niti uniformno tretira i razrađuje, pitanje koje se odnosi na suzbijanje sive ekonomije koja proizilazi iz manjkavosti sistema registracije turista posebno imajući u vidu raspoložive tehnologije. Dovoljno je pogledati iskustvo Republike Hrvatske u regulaciji navedenih oblasti i samog sistema provođenja.

Pored toga, Zakon o turizmu Federacije Bosne i Hercegovine pun je gramatičkih i tehničkih grešaka, npr. u članu 2. dva puta je navedena alineja v), u članu 5. nedostaje stav (4)., u članu 9. stav (2) na početku nedostaju riječi: „Program razvoja“ i sl.

U članu 11. stoji da Vlada Federacije BiH odlukom povjerava obavljanje poslova iz člana 10. Ovo je u direktnoj koliziji sa odredbama člana 10. Koje su to nepokretnosti iz člana 10. u vlasništvu Federacije BiH od posebnog značaja za razvoj turizma. Takve nepokretnosti uglavnom su u vlasništvu ili kantona ili općine grada, pa se postavlja pitanje zašto se njima ovim članom uskraćuje pravo da o tome odlučuju.

U članu 12 stav (1) ispušteni su budžeti kantona i općine/grada.

U članu 18. stav (4) navedeno je da fizičko lice upisano u registar za obavljanje djelatnosti putem interneta može obavljati i u stambenom prostoru. Nejasno ostaje da li nadležna inspekcija uopšte može vršiti nadzor takvog poslovnog subjekta u stambenom prostoru. Po važećim propisima kojima se reguliše rad inspekcija to sada nije moguće.

U članu 19. stav (3) tačka 9. riječ „tekućeg“ treba zaminjeniti sa riječju „transakcijskog“. Naime, samo fizička lica imaju tekući račun, dok su poslovni subjekti u obavezi da otvore transakcijski račun firme.

U članu 26. obavezno ubaciti da rješenje sadrži i porezni identifikacijski broj putničke agencije/poslovnice, što umnogome kasnije može olakšati poslove kako nadzora tako i inspekijskog nadzora.

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Te : + 387 (0) 33 562 121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Član 34. nije predvidio situaciju kada putnička agencija u toku godine iskoristi policu osiguranja odnosno bankarsku garanciju do navedenog iznosa, a nastavi sa sličnom praksom lošeg poslovanja., pitanje je: šta dalje.

Nije nigdje navedeno na koji rok se izdaje licenca, te šta nakon proteka tog roka. Trajanje licence bi trebalo propisati ili posebnim članom, ili dopuniti član 37. Takođe bi u tom smislu trebalo dopuniti i član 39. ako se licenca ne produži.

U članu 46. stav (1) alineja g. Nejasno je šta tačno treba da znači „da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima“ i ko iste propisuje. Ova odredba je prilično nejasna i neodređena. Možda definisati „da je zdravstveno sposoban“ ili slično. Ovo isto važi i za druge članove gdje je isto definisano (npr. Član 64.)

Mišljenja smo da bi na odgovarajući način trebalo definisati i turističke vodiče u planinskom odnosno avanturističkom turizmu.

Član 71. definiše koje sve turističke zajednice mogu biti. Dalje se u zakonu govori samo o Turističkoj zajednici Federacije BiH, a nedostaju istovrsne odredbe o drugim turističkim zajednicama.

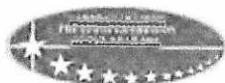
U inspeksijskom nadzoru nisu razgraničeni poslovi federalnih i kantonalnih inspektora, što u praksi može da dovede do sukoba nadležnosti, odnosno nepostupanja i jedne i druge inspekcije zbog „nenadležnosti“.

Smatramo da je predloženi Nacrt Zakona o turizmu Federacije BiH neprihvatljiv.

NACRT ZAKONA O BORAVIŠNOJ TAKSI - Mišljenje

Kako boravišna taksa ostaje jedini stalan izvor prihoda (nacrtom Zakona o turizmu FBiH ukida se članarina), neophodno je ukazati na sve manjkavosti i opasnosti koje ovaj zakon nosi:

- Smanjuje se mogućnost ostvarivanja prihoda, ali se povećava broj turističkih zajednica, što će neminovno dovesti do nemogućnosti kvalitetnijeg obavljanja osnovne djelatnosti, usmijavanja turističke ponude, opterećenja budžeta lokalnih jedinica samouprave i kantonalnih budžeta kako bi se pokrili administrativni troškovi turističkih zajednica, što na koncu dovodi do situacije da će se iz drugih javnih prihoda morati izdvajati sredstva za te namjene na uštrb finansiranja drugih javnih funkcija (infrastrukturnih i drugih projekata od javnog značaja)
- Polarizirat će se stanje razvijenosti turističke ponude (konkretno u Kantonu Sarajevo) na općine koje imaju razvijenu ponudu jer imaju predispozicije i razvijenu turističku

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel.: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562 122

Fax: + 387 (0) 33 562 226

Sarajevo, Reisa Džema ulica Čai.Ševića 1

pomidu, te one koji su nerazvijene jer nemaju turističke proizvode, a Zakon nije predvidio nikakav način da preraspodijeli sredstva i podstakne turistički nerazvijenije općine.

U dijelu obrazloženja ovog Zakona navodi se „Federalno ministarstvo okoliša i turizma, kao obradivač zakona, stanovišta je da će nova zakonska rješenja, predložena u prijedlogu ovog zakona, u značajnoj mjeri doprinijeti boljoj učinkovitosti sistema i boljoj koordinaciji i svrsishodnijem trošenju sredstava prikupljenih naplatom boravišne takse“.

U vezi svrsishodnijeg trošenja sredstava boravišne takse napominjem da je u Zakonu o turizmu Kantona Sarajevo jasno definisano da Turistička zajednica mora najmanje 70% sredstava boravišne takse usmjeriti za unapređenje i razvoj turizma u KS, što se u praksi pokazalo nedovoljnim da se zadovolje potrebe, te su za te namjene korištena i sredstva prikupljena od članarina obaveznih članova Turističke zajednice što ukidanjem članarine neće više biti moguće.

Dalje, nije pojašnjeno kako će to sistem biti učinkovitiji, a zašto sada nije, te na osnovu kojih podataka se došlo do tog zaključka. Konkretno, koliko će sistem biti učinkovitiji ukoliko se vrati na postavke formiranja općinskih turističkih zajednica koje su se npr. za Kanton Sarajevo pokazale manjkavim?

Član III A. k) Ustava FBiH kaže da Kantonu pripadaju sve ovlasti koje nisu izričito dodijeljene federalnoj vlasti. Posebno su mjerodavni za sljedeće:

ki stvaranje i provedba politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;

Prijedlogom koji je uputilo Ministarstvo osporava se pravo kantonima da određuju na koji način se može finansirati razvoj turizma i Federacija samostalno određuje da će to biti samo boravišna taksa, te način njene raspodjele, ne uvažavajući potrebu Kantona da u Zakonu, shodno specifičnostima, utvrde naplatu i npr. dnevne boravišne takse čime bi se posebno riješio problem sredina kao što je npr. Mostar, ili Bašćaršija u Sarajevu, kroz koje prođu brojne ture turista, a da niko ne mora ostaviti niti jednu konvertibilnu marku, ili pak i članarine.

Ukoliko se u pogledu definisanja visine boravišne takse pita isključivo nacionalno zakonodavstvo, a ovo pitanje je iznimno važno za turizam koji je podijeljena nadležnost kantona i Federacije, zašto Federacija ne ostavlja mogućnost kantonima da urede ovu oblast shodno svojim specifičnostima. Pa bi možda Turistička zajednica HNK u toku ljetne sezone uvela dnevnu boravišnu taksu, ili bi Sarajevo uvelo festivalsku taksu za vrijeme SFF-a u određenim gradskim zonama.

U dijelu VI Ekonomska opravdanost donošenja propisa navodi se da „Predviđenim rješenjima Vlada Federacije BiH će na godišnjem nivou, a po prijedlogu ministra utvrđivati jedinstven iznos boravišne takse“ čime se ne otvara mogućnost da boravišna taksa bude različito definisana u različitim dijelovima godine ili različitim dijelovima Federacije jer možda postoji realna opravdanost da se visina boravišne takse utvrdi sukladno stepenu turističkog razvoja i

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e mail: mp@mp.ks.gov.ba

Te : + 387 (0) 33 562 121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562 226

Sarajevo, Reisa Džemaludin Čauševića 1

atraktivnosti neke destinacije ili se definiše različito po eventualnim zonama (zašto smještajni objekti npr. u Goraždu ne bi naplaćivali manju boravišnu taksu od onih u Sarajevu).

Dalje u obrazloženju stoji da „Nacrt predviđa i usvajanje podzakonskih akata koji se odnose na vrste i način uplate boravišne takse i raspodjele prihoda u ovoj oblasti“, ali podzakonske akte donosi isključivo Ministarstvo i u tom pogledu kantoni ne moraju biti konsultovani što će nanijeti još veću štetu jer se opet otvara mogućnost za apelaciju. Ukoliko se već pribjeglo regulisanju boravišne takse kroz Zakon a ne kroz niže akte, onda je sve što se tiče bar vrsta boravišne takse i njihove raspodjele trebalo biti definisano Zakonom.

Iako se govori o ekonomskoj opravdanosti donošenja propisa, u obrazloženju ne postoji niti jedan egzaktan podatak koji govori koliko se prihoda propusti ubrati, koliko se procjenjuje gubitak prihoda koji završava u sivoj ekonomiji, nema usporedbe sa brojem ulazaka stranih državljana i broja noćenja niti u FBiH, niti bar u jednom kantonu koji bi poslužio kao primjer.

U dijelu obrazloženja IV Provedbeni mehanizmi i način osiguranja provedbe se kaže „Turizam jeste pokretač ekonomije na onim mjestima gdje postoji“, ali Zakon ni riječ nije posvetio razvoju turizma u područjima gdje ima potencijala ali nije do sada iskorišten, niti uopće govori o razvoju turizma u turistički manje razvijenim područjima.

U dijelu VIII Finansijska sredstva za provođenje propisa se kaže da za njegovo provođenje nisu potrebna dodatna sredstva, a stavlja se u nadležnost Poreznoj upravi FBiH kontrola evidentiranja i plaćanja boravišne takse bez da je poznato da li PUFBiH ima kapacitete da i to dodatno kontroliše. Ukoliko je Ministarstvu trebalo gotovo osam godina od presude da uputi Zakon u ponovnu proceduru, pitanje je da li ima kapacitete da vrši upravni nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona i kontroliše namjensko trošenje boravišne takse?

U Članu 1. nedostaje „vrste boravišne takse“.

Ukoliko se već reguliše zakonom ova oblast, onda se ovako bitan segment ne smije ostaviti za podzakonski akt koji će donijeti isključivo Ministarstvo, bez saglasnosti kantona.

U Članu 2. shodno primjedbi prethodnog člana, definisati i vrste boravišne takse.

U Članu 3. definisati i obveznike za posebne vrste boravišne takse, shodno prethodnim primjedbama.

U Članu 10. ukoliko se općine ne odluče za formiranje turističke zajednice, zašto se onda boravišna taksa uplaćuje na račun budžeta lokalne zajednice da ona radi stručne poslove vezano za turizam i usmjerava ta sredstva u skladu sa članom 12. ukoliko postoji npr. kantonalna turistička zajednica? Zašto se onda ne definiše procenat ulaganja sredstava boravišne takse shodno prikupljenim prihodima na toj općini uplaćenih u Budžet KS. Ako općine odluče da za njih stručne poslove turizma radi kantonalna TZ zašto tu odluku ne bi pratio i prihod??

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Te : + 387 (0) 33 562 121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Be se Džemaludina Čauševića 1

U Članu 11. sa ovakvom raspodjelom sredstava kantonalne turističke zajednice se mogu ugasići jer nemaju izvor finansiranja materijalnih troškova, niti pak mogu finansirati osnovnu djelatnost, razvoj promociju i unapređenje turističke ponude. Prijedlog, staviti bar 65% u korist općinske TZ, 20% u korist kantonalne TZ i 15% za TZ FBiH. Ukoliko nema osnovane općinske TZ da kantonalnoj ide 85% a TZ FBiH 15% sredstava boravišne takse.

Ovim se također pravi jaz između općina koje imaju smještajne objekte i onih koje ih nemaju ili ih imaju manje jer nisu toliko turistički atraktivne (u Kantonu Sarajevo ovim zakonom bi prihode imale općine Ilidža i Stari Grad, te djelimično Centar, Trnovo i Novi Grad). Ostale općine gotovo da ne bi imale prihode po ovom osnovu i tom analogijom ne bi mogle ni osnovati turističke zajednice bez isključive budžetske potpore, niti bi mogle iz ovih nedostatnih sredstava finansirati projekte razvoja, unapređenja i promocije turizma u svojim sredinama.

Neophodno u zakonu precizirati iznos od ukupno ubranih sredstava boravišne takse koji će se usmjeravati za razvoj turizma u turistički nerazvijenim općinama, npr. 3% ukupno prikupljenih sredstava od BT.

Pregled prihoda od boravišne takse u KS po godinama

2017. godine 1.717.171,00 KM 10% 171.717,10

2018. godine 2.075.273,00 KM 10% 207.527,30

2019. godine 2.420.053,00 KM 10% 242.005,30

2020. godina 476.676,00 KM 10% 47.667,60

Ukoliko bi mjerilo za ostvareni prihod bila 2019. godina, po svemu rekordna u turizmu KS, to ne može biti ni približno dovoljno da TZ KS može objedinjavati i predstavljati turističku ponudu na svjetskim sajmovima kao što je do sada radila. Sa ovim sredstvima bi se mogla orijentisati samo na sitne projekte za turiste koji već dodu u KS kao što je promo materijal.

U Članu 14. poželjno je precizirati način evidencije Zakonom, jer nema mnogo podataka koji se unose vezano za boravišnu taksu i pri tome ne praviti dupliranja (fizički u knjigu i elektronski u bazu) kako se ne bi pravilo dodatno opterećenje pružaoćima usluga smještaja. Nepotrebno je jedan zakon ovog obima opterećivati sa toliko provedbenih akata posebno, jer je potrebno definisati način evidentiranja malog broja podataka: je li naplaćena puna boravišna taksa, 50% umanjena sa osnovom umanjenja ili je korisnik usluge smještaja oslobođen od plaćanja b.t. sa razlogom zašto).

U Članu 15. nije definisano da se turističkoj zajednici dostavljaju ovi podaci iako bi i ona nužno trebala imati podatke o broju gostiju i noćenja zbog statistike, praćenja turističkih kretanja, interesovanja turista sa različitih tržišta kako bi se, shodno tim podacima, kreirale sveobuhvatne

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Reisa Džemalica na Čauševića 1

mjere za unapređenje turističke ponude, nastupi na zanimljivim emitivnim tržištima, kanali promocije i targetirala tržišta na kojima treba raditi dodatnu promociju, kao i da bi se adekvatno obavještavala i nadležna inspekcija u cilju efikasnijeg nadzora kontrole naplate boravišne taks.

U Članu 29, rok od 12 mjeseci za izradu podzakonskih akata je prevelik, ne smije biti duži od 6 mjeseci. Neophodno je čim prije riješiti način evidencije boravišne takse, vođenje evidencije o gostima i način dostavljanja informacija turističkim zajednicama.

Nejasno je zbog čega se donosi poseban Zakon o boravišnoj taksi, kada se ova materija mogla ugraditi u Zakon o turizmu. Ovo naročito iz razloga što se može desiti da se Zakon o turizmu usvoji, a nakon toga da se ne usvoji Zakon o boravišnoj taksi.

Smatramo da je predloženi Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH neprihvatljiv.

Ocjena i zaključak

Ponudeni nacrti u svojoj ukupnosti nisu prihvatljivi i trebaju biti vraćeni na doradu. Nacrti ne nude održiva i efikasna rješenja koja će dovesti do unapređenja ukupne situacije u turizmu. Rješenja treba bazirati na ekonomskim analizama i projekcijama uvažavajući ukupni ekonomski i ustavni kontekst za razvoj turizma. Rješenja moraju biti realna i provodiva i moraju odražavati interese jedinica lokalne samouprave i kantona. Rješenja moraju uvažavati savremene trendove u razvoju turizma, te inkorporirati dobre prakse iz zemalja okruženja kao što je Republika Hrvatska čija je regulativa značajno uskladen sa regulativom EU.

MINISTAR
Adnan Delić

Prilozi:

- Procjena utjecaja Nacrta Zakona o turizmu FBiH i Nacrta Zakona o boravišnoj taksi na Turističku zajednicu Kantona Sarajevo

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. a/a

web: <http://mp.ks.gov.ba>

e-mail: mp@mp.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122

Fax: + 387 (0) 33 562-226

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Economy

Broj: 07-03-11-127-1/22
Datum: 21.01.2022. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
71000 Sarajevo
Hamdije Čemerlića 2

Predmet: Procjena utjecaja Naerta Zakona o turizmu FBiH i Naerta Zakona o boravišnoj taksi na Turističku zajednicu Kantona Sarajevo, *dostavlja se*

Poštovani,

Naertom Zakona o turizmu FBiH, članom 74. predviđa se ukidanje članarine kao prihoda Turističke zajednice Kantona Sarajevo, čime se Turistička zajednica Kantona Sarajevo ostavlja bez finansijskih sredstava za osnovnu djelatnost, te za administrativne troškove i troškove plaća i naknada. Ovim zakonskim rješenjem poslovanje Turističke zajednice Kantona Sarajevo bi bilo nezamislivo bez finansiranja iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Koliko će ovaj Naert nanijeti štetu, ne samo Turističkoj zajednici Kantona Sarajevo, nego i turističkom sektoru čiji projekti su finansirani iz sredstava članarine, vidljivo je iz podataka o prihodima po osnovu članarina u prethodnom periodu.

Pregled ostvarenih prihoda po osnovu članarine po godinama:

2018. godina 2.284.194,40 KM
2019. godina 3.735.379,20 KM
2020. godina 2.347.343,32 KM
2021. godina 3.451.956,83 KM

Na osnovu trenda prikupljanja prihoda od članarine procjenjuje se da bi Turistička zajednica KS po ovom osnovu ostala bez cca 3,7-4 miliona KM godišnje što bi se moralo osigurati iz Budžeta Kantona Sarajevo želi li se zadržati dosadašnji nivo ulaganja u turizam u KS.

web: <http://mp.ks.gov.ba>
e-mail: mp@mp.ks.gov.ba
Tel: +387 (0) 33 562-121, +387 (0) 33 562-122
Fax: +387 (0) 33 562-226
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Iz ovih sredstava finansirani su:

- projekti razvoja i unapređenje turističke ponude u Kantonu Sarajevo gdje spadaju razne manifestacije kao što su Sarajevo Film Festival, koncert DJ Solomuna, doček Nove godine, koncerti povodom otvaranja ljetne i zimske turističke sezone, te brojni kulturni i sportski sadržaji koji su unaprijedili kvalitet turističke ponude.
- promocija turističke ponude Kantona Sarajevo ali i cijele FBiH na međunarodnim sajmovima u zemlji i inostranstvu (Turistička zajednica KS osigura odlazak na međunarodne sajmove uz minimalnu participaciju za hotelijere, agencije i druge predstavnike turističke privrede, te nerijetko i za turističke zajednice drugih kantona u FBiH što im je omogućavalo sklapanje poslova i predstavljanje ponude na međunarodnim tržištima)
- pomoć turističkom sektoru 2020. godine u iznosu od 1.000.000,00 KM za očuvanje radnih mjesta na početku pandemije Kovid 19.
- izrada promotivnih materijala za nastupe na sajmovima i distribuciju smještajnim objektima.
- rad Turističke zajednice KS.

Ova sredstva plasirana u razvoj, unapređenje i promociju turizma su osigurala multiplikativni efekat za privredu jer kroz povećanje broja turista i produženje njihovog boravka, a time i trošenja u KS, svi članovi Turističke zajednice su osjetili benefite kroz povećanu konzumaciju njihovih proizvoda i usluga.

Sve spomenute aktivnosti ne mogu biti finansirane sa 10% prihoda od boravišne takse koliko Nacrtom Zakona o boravišnoj taksi pripada kantonalnim turističkim zajednicama.

O kojem se iznosu sredstava radi čak i u Kantonu Sarajevo gdje se bilježi najveći broj dolazaka i noćenja u FBiH (cca 50% svih dolazaka i noćenja u FBiH ostvari se u Kantonu Sarajevo) vidljivo je iz sljedećih podataka:

Pregled prihoda od boravišne takse u KS po godinama

2017. godine	1.717.171,00 KM	10% = 171.717,10
2018. godine	2.075.273,00 KM	10% = 207.527,30
2019. godine	2.420.053,00 KM	10% = 242.005,30
2020. godina	476.676,00 KM	10% = 47.667,60
2021. godina	1.326.581,15 KM	10% = 132.658,11

Ukoliko bi mjerilo za ostvareni prihod bila 2019. godina, po svemu rekordna u turizmu KS, 10% tada ostvarenih sredstava (što iznosi 242.005,00 KM) ne može biti ni približno dovoljno da TZ KS može objedinjavati i predstavljati turističku ponudu na svjetskim sajmovima kao što je do sada radila. Sa ovim sredstvima bi se mogla orijentisati samo na sitne projekte za turiste koji već dođu u KS kao što je promotivni materijal.

web: <http://mp.ks.gov.ba>
e-mail: mp@mp.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122
Fax: + 387 (0) 33 562-226
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

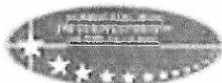
Sa druge strane, Turistička zajednica bi, uzme li se u obzir ostvareni prihod od boravišne takse 2019. godine i očekivani oporavak turističkog sektora, godišnje izgubila cca 1,5-2 miliona KM.

S tim u vezi, niti jedan od predloženih nacрта nije povoljan za finansiranje rasta turizma u Kantonu Sarajevo.

Prilog: Kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslov
- Evidencija
- A a

web: <http://mp.ks.gov.ba>
e-mail: mp@mp.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-121, + 387 (0) 33 562-122
Fax: + 387 (0) 33 562-226
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Broj: 07-03-11-127-2/22
Sarajevo, 21.01.2022. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
71000 Sarajevo
ulica Hamdije Čemerlića

Predmet: Dopuna - Fiskalne procjene za Nacrt Zakona o turizmu F BiH i Nacrt Zakona o boravišnoj
taksi F BiH - Veza broj: 07-03-11-127-1/22 od 21.01.2022.godine i broj: 07-03-11-127/22
od 21.01.2022.godine

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam Fiskalne procjene shodno komentarima na Nacrt Zakona o
turizmu F BiH i Zakona o boravišnoj taksi F BiH kao prilog dokumenta iz veze koje smo Vam
poslali.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Evidenciji
3. a/a

Obrazac IFP-DA

Nacrtom Zakona o boravišnoj taksi FBIH, prihod Turističke zajednice Kantona Sarajevo po ovom osnovu bi se umanjio za cca 1,5 – 2 miliona KM. Ovim zakonskim rješenjem realizacija projekata Turističke zajednice Kantona Sarajevo bila bi nezamisliva bez finansiranja iz Budžeta Kantona Sarajevo.

PERIOD	SISTEMATIZOVANO			PLANIRANO BUDŽETOM			TRENUTNO STANJE			POTREBNO		
	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2	Postojeće stanje (n)	n+1	n+2
Rukovodeći službenici i Savjetnici	4						2			2	2	2
Službenici i Namještenici	15						6			6	11	11
Volonteri												
UKUPNO	19	0	0	0	0	0	8	0	0	8	13	13
Obrazloženje												
5. Polazna točka: obaveza za budžet												
NAZIV												
Garancije												
Ostalo												
6.6. Posredni efekti na druge priloge												
NAZIV												
Budžet BiH, vanbudžetski fondovi i korisnici												
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni vanbudžetski fondovi i korisnici												
Budžet kantona, vanbudžetski fondovi i korisnici	Ukoliko bi mjerilo za ostvareni prihod Turističke zajednice Kantona Sarajevo po osnovu boravišne takse bila 2019. godina, po svemu rekordna u turizmu KS, 10% tada ostvarenih sredstava (što iznosi 242.005,00 KM) ne može biti ni približno dovoljno da TZ KS može objedinjavati i predstavljati turističku ponudu na svjetskim sajmovima kao što je do sada radila. Sa ovim sredstvima bi se mogla orijentisati samo na sitne projekte za turiste koji već dođu u KS kao što je promotivni materijal											
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine												
Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)												
7. Potpis i potpis odgovornog lica	Adnan Delić						Mjesto i datum			Sarajevo, 21.01.2021.		

Broj: 10-01-02-05-2/21
Mostar, 19. januara 2022.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo

N/r Edita Đapo, ministrica

Primljeno: 24-01-2022		
Org. jed.	Broj	Priloga
	06-02-22-492	1493/16

Predmet: Mišljenje na Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH

Veza: Vaš akt broj 06-02-22-492-1,493-2/16-/21 od 22.12. 2021.

Vezano uz Vaš akt, broj i datum gornji, kojim se traži mišljenje na Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH (u daljem tekstu: Nacrt), dostavljamo sljedeće:

Podržavajući neophodnost donošenja Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH, a u cilju davanja doprinosa što kvalitetnijem tekstu Nacrta ali i uređenju oblasti pružanja usluga u turizmu Federacije BiH općenito, prije svega želimo naglasiti kako zagovaramo donošenje zakonskog okvira koji će biti jasan, praktično izvodljiv u pogledu usaglašenosti i koji će biti moguće provoditi u praksi. U tom smislu držimo da predmetni Nacrt treba doradu i značajna poboljšanja.

Budući da je ovaj zakon u uskoj vezi sa ponuđenim tekstom Nacrtom Zakona o turizmu Federacije BiH, držimo da je neophodno da su isti usaglašeni i da zajedno daju usklađen pravni okvir za unapređenje i održiv razvoj turizma na području Federacije BiH. Međutim, moramo primijetiti da ponuđeni tekstovi ova dva nacrta zakona ne da ne usklađuju stanje nego isto paralizuju.

Kao primjer navodimo sljedeće: članom 12. stav (3) ovog Nacrta je propisano da sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse ne mogu se koristiti za finansiranje troškova materijalnog poslovanja turističkih zajednica niti za isplatu plata i ostalih naknada zaposlenima u turističkim zajednicama. S obzirom da je, istovremeno, predloženim Nacrtom Zakona o turizmu Federacije BiH ukinut prihod turističkim zajednicama od turističke članarine, postavlja se pitanje iz čega će se onda finansirati rad uposlenih i materijalni troškovi u turističkim zajednicama, tim više što je u obrazloženju ovog Nacrta rečeno da za njegovo provođenje nije potrebno osigurati dodatna sredstva iz Budžeta Federacije BiH. To praktično što znači da osnivač, npr. Turističke zajednice F BiH (TZ FiH), neće snositi troškove rada iste. Ukoliko je predlagač mislio da se troškovi rada TZ FBiH namiruju iz budžeta, onda obrazloženje ovog Nacrta nije tačno, jer se implementacijom ovog zakona direktno zahvataju dodatna sredstva iz Budžeta FBiH.

Ukidanjem članarina, kao bitnog izvora prihoda turističkih zajednica, i oslanjanjem na finansiranje iz naplaćene boravišne takse, te predloženim modelom raspodjele prihoda od boravišne takse 80% sredstava budžetu jedinica lokalne samouprave, 10% sredstava budžetu kantona i 10% sredstava Federaciji BiH, definitivno je upitno funkcionisanje svih turističkih zajednica bez mogućnosti daljnjeg djelovanja. Ovakvo zakonsko rješenje je u suprotnosti sa Ustavom Federacije BiH.

Dalje, nelogičnost je uočena u članu 2. stav (1) alineje c), d) i e), kojima se pobrojavaju turističke zajednice – Federacije BiH, kantona te gradova i općina, pri čemu su ovaj put potpuno izostavljene međuopćinske/međugradske turističke zajednice čime je uskraćena mogućnost eventualnog udruživanja (integriranja) više lokalnih (gradske/općinske) turističkih zajednica na načelima prostorno-funkcionalne i proizvodne cjelovitosti te finansijske samodostatnosti. Držimo, da tu mogućnost svakako treba uvesti u zakon (ista je postojala u nacrtu iz 2016. godine, dok su kantonalne turističke zajednice bile izostavljene).

Nadalje, članom 14. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 I 94/15) propisano je da finansijska sredstva FBiH, kantona i jedinica lokalne samouprave biti će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene Ustavom FBiH. Imajući u vidu navedeno, smatramo da prikupljena sredstva po osnovu boravišne takse ne mogu biti ovako raspoređena, nego moraju biti raspoređena isključivo između Federacije i kantona.

Isto tako nedvojbeno je da je turizam u podijeljenoj, odnosno zajedničkoj nadležnosti Federacije i kantona, kao i da ne postoji ustavna nadležnost jedinica lokalne samouprave u ovoj oblasti, nego kanton treba raspoređivati navedena sredstva jedinicama lokalne samouprave, svim gradskim/općinskim turističkim zajednicama u cilju unaprijeđenja i razvoja turizma na svom području, tako da je neustavna predviđena raspodjela propisana u članu 11. stav (1) Nacrta.

Sljedeća nelogičnost predviđena ponuđenim Nacrtom je put novca uplaćen na osnovu boravišne takse od strane ugostitelja koji pruža uslugu smještaja. Uplaćena boravišna taksa vodi se na posebnom namjenskom transakcijskom računu budžeta Federacije BiH, kako je predviđeno članom 10. stav (1). Nakon toga Federacija BiH će izvršiti transfer kantonima i općinama/gradovima, na osnovu propisane raspodjele, da bi kantoni i općine/gradovi napokon izvršile transfer prema kantonalnim odnosno općinskim/gradskim turističkim zajednicama. Zaista je teško shvatiti razlog ovako ponuđenog rješenja, pogotovo ako se iznosi transferišu u 100% obimu. Korist od ovakvog rješenja će imati samo bankarski sektor jer će imati na hiljade novih malih transakcija za koje naplaćuju svoju uslugu. Jedino logično rješenje je da se uplata boravišne takse vrši direktno od strane ugostitelja-obaveznika prema krajnjem korisniku. Budući da se predlagač u obrazloženju (III-usklađenost propisa sa evrpskim zakonodavstvom) kod predlaganja načina raspodjele sredstava boravišne takse poziva na iskustva država regije, predlažemo da ista iskustva primjeni i prilikom utvrđivanja puta novca.

Konačno, smatramo da ovim Nacrtom treba i dodatno propisati mjere osiguranja naplate boravišne takse, jer ona postaje jedini realni izvor finansiranja turističkog sistema, te ako treba i uraditi potrebne izmjene i dopune i drugih zakona kojima bi se doprinijelo osiguranju naplate boravišne takse, a smatramo da treba jasno definisati i pitanje zastare uplate neplaćenog iznosa boravišne takse.

U obrazloženju Nacrta kao Ustavni osnov za donošenje zakona navodi se: „Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u članu IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kome Federalna vlast, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine, ima pravo donositi zakone iz oblasti turizma kao i Amandmana VIII, prema kojem Federacija Bosne i Hercegovine ima isključivu nadležnost za utvrđivanje ekonomske politike (član III 1. tačka c)), odnosno fiskalne politike (član III 1. tačka d))“.

Član IV. B. 7. a) (IV) Ustava Federacije BiH propisuje nadležnost predsjednika Federacije BiH za „potpisivanje odluka Parlamenta Federacije nakon njihovih donošenja u skladu sa članovima IV. A. 17 do 19.“ i to svakako ne može biti ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona. Ukoliko je predlagač želio istaknuti svoju isključivu nadležnost za utvrđivanje ekonomske politike odnosno fiskalne politike, iako se ne slažemo da je predmetni Nacrt u oblasti utvrđivanja ekonomske i fiskalne politike, trebao se pozvati na član III.1 tačke c) i d) Ustava F BiH (Amandman VIII) kao što je to naveo u nastavku obrazloženja (II-Razlozi donošenja zakona).

Smatramo kako se ustavni osnov za donošenje ovog zakona nalazi u članu III.2. Ustava Federacije BiH kojim su propisane zajedničke nadležnosti Federacije i kantona. Članom III.3. Ustava utvrđen je način ostvarivanja tih zajedničkih nadležnosti. Članom III.2.h), propisano je, da su Federacija i kantoni nadležni i za oblast turizma. Ta se nadležnost prema Ustavu Federacije BiH može ostvarivati zajednički ili odvojeno od strane kantona ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (član III.3.1. Ustava). Članom III.3.2. Ustava Federacije propisano je da se kantoni i federalna vlast međusobno, na trajnoj osnovi dogovaraju u pogledu svojih nadležnosti. K tome, i članom 17. stav 2. Ustava Hercegovačko-neretvanskog kantona propisano je da će način ostvarivanja odgovornosti iz stava 1. ovoga člana Kanton s Federacijom utvrđivati na trajnoj osnovi.

U oblasti turizma nije na trajnoj osnovi dogovorena podjela nadležnosti između Federacije BiH i Hercegovačko-neretvanskog kantona. Pored toga, članom III. 4. Ustava Federacije BiH propisano je da kantonima pripadaju **sve nadležnosti** koje nisu izričito dodijeljene federalnoj vlasti, posebno su nadležni između ostalog, za stvaranje i provedbu politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa (član III.IV. k).

Slijedom prednje navedenog, mišljenja smo da ponuđeni tekst Nacrta Zakona o boravišnoj taksi treba dodatno doraditi i poboljšati i tek nakon toga krenuti u propisanu proceduru njegovog donošenja u skladu sa Ustavom. Na tom tragu, a imajući u vidu prvenstveno pitanje ustavne nadležnosti i upitnosti nekih predloženih zakonskih rješenja, smatramo kako je nepotrebno davati mišljenje o fiskalnoj procjeni s pripadajućim obrascem IFP-DA.

Dostaviti:

- naslovu, adresa u tekstu
- a/a

Broj: 05-02-404/22
Travnik, 24.01.2022. godine

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA
Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primijeno:	25.01.2022	
Org. jed.	8.1	Priloga
06 11-02-B-290/20		

06-02-22-493/16

06

Predmet: Dostava mišljenja na Nacrt Zakona

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam Zaključke Vlade Srednjobosanskog kantona u kojem je prihvatila Mišljenje Ministarstva privrede na Nacrt Zakona o turizmu i Nacrt Zakona o boravišnoj taksi u Federaciji Bosne i Hercegovini.

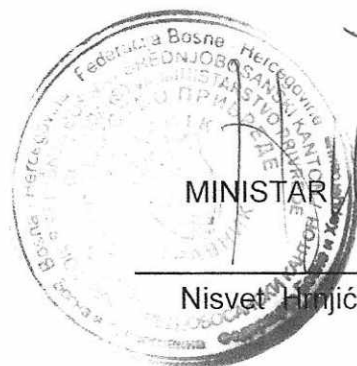
U prilogu:

1. Zaključak na mišljenje Nacrta zakona o turizmu u F BiH, broj 01-04.1-304/22-40
2. Zaključak na mišljenje Nacrta zakona o boravišnoj taksi u F BiH, broj 01-04.1-304/22-41

Sa poštovanjem,

Dostavljeno:

- 1x naslovu
- 1x a/a

MINISTAR

Nisvet Hrnjić

352

06

BOSNA I HERCEGOVINA
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 KANTON SREDIŠNJA BOSNA/SREDNJOBOSANSKI KANTON
 VLADA KANTONA
 Stručna služba
 Broj: 15-04.1-304/22-40-1
 Travnik: 25.1.2022.godina

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primljeno:		
Org. jed.	25.01.2022	Priloga
06/1-02-18-230/20		

06-02-22-493/16

06

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

PREDMET: Mišljenja na nacrt zakona

- dostavljaju se

U privitku akta dostavljamo vam mišljenje Vlade Kantona Središnja Bosna na Nacrt zakona o turizmu u Federaciji Bosne i Hercegovine i na Nacrt zakona o boravišnoj taxi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Poštovanje.

Broj: 05-02-404/22

Travnik, 18.01.2022. godine

VLADA SBK

Ovdje

Predmet: Mišljenje na predložene tekstove Nacrta Zakona

U prilogu akta dostavljamo vam tekst Nacrta Zakona o turizmu u F BiH i tekst Nacrta Zakona o boravišnoj taksi u F BiH, na mišljenje.

Dostavljeno:

1x naslovu

1x a/a

Nisvet Hrnjić

M. Hrnjić
19. 1. 2022

Na osnovi članka 31. Zakona o Vladi Kantona Središnja Bosna (Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj 5/03- prečišćeni tekst i 14/03), Vlada Kantona Središnja Bosna, na 111. sjednici, održanoj 20. 01. 2022. godine, razmatrajući **Ad.40.**
Utvrđivanje mišljenja na Nacrt zakona o turizmu u Federaciji Bosni i Hercegovini, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Vlada Kantona prihvatila je mišljenje Ministarstva gospodarstva na Nacrt zakona o turizmu u Federaciji Bosni i Hercegovini i kao takvo se ima smatrati mišljenjem Vlade Kantona Središnja Bosna.

II.

Utvrđeno mišljenje na Nacrt zakona o turizmu u Federaciji Bosni i Hercegovini dostaviti će se Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na daljnje postupanje.

Broj: 01-04.1- 304/22-40
Travnik, 20.01. 2022.

21-01-2022

PREDSJEDNIK VLADE KANTONA

Tahir Lendo, dipl.ing.

**za dostavljanje komentara i prijedloga na Nacrt zakona o turizmu u Federaciji
BiH i Nacrt Zakona o boravišnoj taksi u Federaciji BiH**

*U koloni **Opća zapažanja vezano za nacrt propisa** molimo upišite vaša zapažanja vezana za radni materijal koji se nalazi u procesu konsultacija i na koji vi dajete komentare. Ova zapažanja se mogu odnositi na potrebu donošenja propisa na koji dajete komentare, njegovo odnos sa drugim propisima koji direktno ili indirektno uređuju istu ili sličnu oblast, zatim redosljed članova u samom tekstu propisa i njihov eventualno drugačiji raspored, izostanak nekih nekih važnih odredbi i slično.*

*U koloni **Pojedinačni komentari na tačke u tekstu propisa** molimo upišite na koju konkretno tačku i alineje se vaši komentari odnose. U okviru toga molimo da za svaku tačku ili alineju koju komentarišete date obrazloženje, odnosno razlog zbog čega smatrate da ponuđeno rješenje nije odgovarajuće, te eventualno, koje su posljedice usljed usvajanja ponuđenog teksta propisa. Također, potrebno je da, u okviru prijedloga Nacrta zakona navedene tačke ili alineje, predložite tekst tačke ili alineje, onako kako smatrate da isti treba izgledati.*

Ime i prezime lica ili naziv organizacije koja daje komentare	MINISTARSTVO PRIVREDE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA
1. NACRT ZAKONA O TURIZMU U F BiH	1. Turizam kao privrednu granu treba definisati kroz 2 odvojena zakona (Zakon o turizmu i Zakon o turističkim zajednicama) Obrazloženje: Turizam je ozbiljna i perspektivna djelatnost koju treba detaljno zakonski uređiti i ustrojiti a to se ne može kvalitetno uređiti kroz ovaj jedan Nacrt Zakona koji ste vi predložili. Većina kantona u FBiH je uradila Zakon o turističkim zajednicama posebno a ne u sklopu Zakona o turizmu. 2. U Predloženom Nacrt Zakona (član 74.) u kojem su propisani prihodi turističkih zajednica nisu propisani prihodi koji bi se ostvarili od članskog doprinosa (članarine u TZ).
Opća zapažanja vezano za nacrt propisa	

Obrazloženje:

Mišljenja smo da predloženi način financiranja neće biti dostatan (dovoljan) za rad i opstanak istih, kako općinskih, kantonalnih tako i Federalne turističke zajednice te predlažemo da se obavezno članski doprinos uvrsti u izvore financiranja. Sredstva prikupljena od članskog doprinosa raspodjeliti na način da 70% sredstava pripada općinskoj, 20% sredstava pripada kantonalnoj 10% sredstava pripada federalnoj turističkoj zajednici.

3. Ukoliko se ne osnuje općinska ili kantonalna turistička organizacija, sav prihod od članskog doprinosa ostaje kao prihod Federalne turističke zajednice (FTZ)

Obrazloženje:

Ukoliko prihod ostaje na računu FTZ, onda se ruši koncept razvoja turizma na lokalnoj zajednici i kantonima, odnosno predlažemo da se u ovim slučajevima sredstva koja su ubrana po osnovu članskog doprinosa, sa ovih općina budu vraćena u iznosu od 40% općinama koja bi se usmjerila za unapređenje turizma za općine.

4. U predloženom Nacrtu zakona (član 77, stav (1).) u kojem su propisani organi TZ F BiH predlažemo da se doda: Skupština i turističko vijeće.

Obrazloženje:

Skupština se formira od predstavnika kantonalnih turističkih zajednica te bi samim formiranjem Skupštine svi kantoni bili uključeni u planiranje i odlučivanje a sami time bi i zaštitili svoje interese u okviru FTZ. Turističko vijeće je izvršno tijelo skupštine i ono bi provodilo odluke skupštine.

5. U skladu člana III.4 stav (1). tačka k. Ustava F BiH, Kantoni imaju nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti.

		Obrazloženje: Iz dostavljenog teksta Nacrta Zakona jasno se vidi da se ovim zakonom u cjelosti reguliše pitanje turizma u F BiH, te da se prilikom izrade teksta Nacrta nisu poštovale gore navedene ustavne odredbe. 5. U dijelu teksta Nacrta u kojem se govori o planiranju i razvoju turizma, promociji, kantoni nisu uključeni. Obrazloženje: Potrebno je jasno definisati nadležnosti kantona odnosno federacije za svaki ovaj segment	
Pojedinačni komentari na članove nacrta propisa			
Član 2.	Komentar	Dodati nove pojmove: 1. Prebukiranje (over-booking). 2. Uzanse u turizmu 3. Klasteri u turizmu	
	Obrazloženje	Navedeni pojmovi su potrebni da se bolje uredi rad subjekata u turizmu.	
Član 10.	Komentar	Dodati: Iza člana 10 dodati član 11. koji bi se zvao "Prostori od posebnog značaja za turizam"	
	Obrazloženje	Ovi članom bi se propisalo da Vlada može odlukom pojedine prostore proglasiti od posebnog značaja za razvitak turizma (kulturno-povijesna mjesta)	
Član 11.	Komentar	Dodati: - Iza člana 11. dodati član 12. koji bi se zvao "Koncesija"	
	Obrazloženje	Ovim članom bi data mogućnost da Vlada može prirodno dobro pogodno za izgradnju turističke infrastrukture odlukom dati na	

		korištenje putem koncesije.	
Član 27.	Komentar	Dodati: Iza člana 27 dodati član 28 koji bi se zvao "Jamčevina za aranžman"	
	Obrazloženje	Ovim članom bi organizator putovanja bio dužan da za svaki aranžman osigura jamčevinu kod banke radi naknade štete putniku(zbog stečaja, otkaza putovanja ili Sl.)	
2. NACRT ZAKONA O BORAVIŠNOJ TAKSI U F BiH	Član 4.	U članu 4. ovog Nacrta Zakona stav (2) zamjeniti koji bi sada glasio: Ukoliko nije osnovana turistička zajednica općine/grada ili kantona, sredstva prikupljena na osnovu boravišne takse predstavljaju prihod Turističke zajednice F BiH s time da se 40% uplaćenih sredstava usmjeri na unapređenje turizma općine/grada iz kojih je uplaćena boravišna taksa.	
	Član 9.	Brisati. Obrazloženje: Visina boravišne takse mora biti jedinstvena za cijeli prostor F BiH.	
	Član 11.	U članu 11. ovog Nacrta Zakona procentualne iznose zamijeniti: a). 80% zamijeniti sa 70% b). 10% zamijeniti sa 20%	

Zaključak:

Mišljenja smo da ove naše primjedbe i sugestije trebete ugraditi u gore pomenute Nacrte Zakona, te ih tek onda uputiti u parlamentarnu proceduru kako bi dobili kvalitetnu zakonsku regulativu iz ovih oblasti.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Broj: 05-05-22-1190-2/20
Posušje, 21.01.2022. godine

454
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Imijeno:		
Org. jed.	01-02-2022 Broj	Priloga
06-492-1 i 493-2/16		

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA
Ul. Hamdije Čemerlića br.2
71000 Sarajevo

06

Predmet: Odgovor na dopis, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj: 06-02-22-492-1,493-2/16-/21 od 22.12.2021. godine

Vezano za Vaš dopis broj i datum Veze, kojim tražite da vam damo mišljenje na doradeni Nacrt Zakona o turizmu u Federaciji Bosne i Hercegovine i Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine, kao i mišljenja o fiskalnoj procjeni zakona s pripadajućim obrascem IFP-DA, u skladu sa Pravilnikom o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona drugih propisa i akata planiranja na budžet, izvješćujemo Vas o slijedećem:

Skupština Županije Zapadnohercegovačke Odlukom o očitovanju na Nacrt Zakona o turizmu u Federaciji Bosne i Hercegovine broj: 01-02-2-XXIV-537/17 od 15. svibnja 2017. godine, očitovala se na način da ne prihvća Nacrt Zakona koje je dostavilo Federalno Ministarstvo okoliša i turizma („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj:7/17), te je člankom 2. navedene Odluke predloženo da se adekvatno primjeni institut međusobnog dogovaranja između Federacije Bosne i Hercegovine i županija u oblasti turizma poštujući ovlasti županija, specifičnu situaciju u pojedinim županijama i potrebu za fleksibilnošću u provedbi, što je Ustavom Federacije BiH zajamčeno, a do danas nije primijenjeno, te uzimajući u obzir da su ova dva zakona usko vezana odnosno drugim riječima Zakon o boravišnoj pristojbi Federacije Bosne i Hercegovine temelji se i proizlazi iz Zakona o turizmu u Federaciji Bosne i Hercegovine ne možemo Vam dati pozitivno mišljenje na ova dva Zakona niti na izjave o fiskalnoj procjeni istih.

Napomena:

Na području Županije Zapadnohercegovačke primjenjuje se Zakon o turizmu u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke broj: 20/19).

S poštovanjem,

Dostaviti:

- ① Naslovu
2. Pismohrana

Ministar
Dario Sesar

510

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja

Broj: 09-18-05-1/22
Odžak, 20.01.2022. godine

Tel/fax: 031/762-704 tel. 031/763-439
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primijeno: 03.02.2022		
Org. jed.	Broj	Priloga
06-02	22-492	1/18-21

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA
I TURIZMA

06

Predmet: Mišljenje na Nacrta Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine,
dostavlja se;

Na temelju Vašeg akta broj: 06-02-22-492-1,493-2/16-/21 od 22.12.2021. godine, u kojem ste tražili mišljenje na „Nacrt Zakona o boravišnoj taksi Federacije Bosne i Hercegovine“ (u daljem tekstu: Zakon), a u cilju davanja doprinosa za donošenje što kvalitetnijeg propisa, Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja (u daljem tekstu: Ministarstvo), dostavlja Vam sljedeće:

1. U članku 11. stavak (1) ovog Zakona definira se raspodjela sredstava prikupljena po osnovu boravišne takse, tako što se raspoređuju na sljedeći način:

- a) 80% sredstava pripada budžetu jedine lokalne samouprave,
- b) 10% sredstava pripada budžetu kantona,
- c) 10% sredstava pripada budžetu Federacije BiH.

Stav Ministarstva: Ministarstvo predlaže da raspodjela sredstava prikupljenih na osnovu boravišne takse u potpunosti pripadaju turističkim zajednicama Županija/Kantona odnosno turističkim zajednicama općina/gradova, obzirom da se najznačajnije aktivnosti odnosno planiranje, razvoj i organizacija aktivnosti u turizmu na području Županija/Kantona odvija upravo preko turističkih zajednica osnovanih u skladu sa županijskim/kantonalnim zakonima o turizmu. Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse uplatit će se na žiro račun turističkih zajednica nakon čega će se prikupljena sredstva rasporediti u skladu s Programom rada i financijskim planom turističke zajednice.

Također članak 11. stavak (1) navedenog nacrta Zakona je u suprotnosti sa Zakonom o turizmu Županije Posavske koji je bio i Vama dostavljen na mišljenje u obliku Nacrta, te je prošao javne rasprave i usvojen je dana 19.01.2022. na XXV. sjednici Skupštine Županije Posavske, gdje članak 45. stavak (1) Zakona o turizmu Županije Posavske glasi: „Sredstva prikupljena na temelju boravišne pristojbe u cijelosti pripadaju Turističkoj zajednici, a rasporedit će ih Skupština Turističke zajednice u skladu s Programom rada i financijskim planom Turističke zajednice“ te sukladno navedenom članku Ministarstvo smatra ovaj stav osnovanim.

2. U Poglavlju VI-Kaznene odredbe ovog Zakona propisane su prekršajne kazne. Stav Ministarstva je da se kazni bilo koje neispunjavanje zakonskih obveza, ali s našeg gledišta obzirom da se radi o radnjama i postupcima kao i visini prihoda koji se ostvaruju putem uplate boravišne takse smatramo da su kazne u kaznenim odredbama ovog Zakona neprimjereno visoke. Uloga kazni trebala bi biti u odvraćanju, a ne samo u kažnjavanju, stoga Ministarstvo predlaže smanjivanje iznosa i do 50% te propisivanje primjerenijih kazni u skladu s odredbama Zakona o prekršajima Federacije BiH.

Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja je mišljenja da je Nacrt Zakon o boravišnoj taksi Federacije BiH, dobra osnova za utvrđivanje prijedloga i konačnog teksta Nacrta Zakona, uz uvažavanja prethodno navedenih primjedbi i prijedloga ovog Ministarstva.

Srdačan pozdrav,
S poštovanjem.

MINISTAR

Marjan Živković, dipl.ing.stroj.